

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੈਣਾਂ ਕਰੇ ਦੀਦਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ, ਉਹ ਝੁਕੇ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਨਾਂ ਸੁਣ ਲਏ ਬੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ, ਉਹ ਨਾ ਘਬਰਾਏ ਮਾਰਾਂ ਤੋਂ
ਉਹ ਜਵਾਨੀਆਂ ਮੌਤੋਂ ਨਹੀਂ ਭਰੀਆਂ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੁਰਾਨੂੰ ਛੋਗ ਗਈਆਂ
ਤੁਰਾਡੀ ਯਾਦ 'ਚ ਲਿਖੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਜੋ, ਅੱਜ ਉਹ ਵੀ ਬਾਗੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ।

Gurdwara Sahib Stockton

1930 South Sikh Temple Street Stockton CA 95206

ਕੌਮ ਦੀ ਅਣਖ, ਆਬਹੂ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਫਿਰਕੂ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਜਾਲਮ ਸਰਕਾਰਾ ਨਾਲ ਜੂਝਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਨਮੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਇਨਾ ਮਹਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਅਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਜੇ ਸੁਪਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਉਪਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਅਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ
07, ਅਗਸਤ-2020 ਦਿਨ ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ
ਭੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ
09 ਅਗਸਤ-2020 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਇਸ ਦਿਨ ਉਪਰ ਐਤਵਾਰ 09, ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦਿਵਾਨ ਸੱਜਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ, ਕਥਾਵਾਚਕ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਰਮਸ਼ਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਕਥਾ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਉਣਗੇ ।
ਉਪਰੰਤ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਕਾਲਰ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਆਹੂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨਗੇ ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਫੋਨ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ (209) 328-9321

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ - 415-596-9246, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ - 209-405-1544, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਕੜ - 209-483-9700,
ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ - 209-487-3699, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ - 209-351-5965, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟਾਕਾ - 209-649-1208
ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ - 209-351-0786, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ - 209-269-0733, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ - 916-396-1665
ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਨੇਸਰ - 209-817-4252, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ - 209-715-7756, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ - 209-355-9500

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ
ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ ਅਤੇ
ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੌਰਸ KCF ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਬੁਲਾਰੇ
ਸ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ

ਅਮਰੀਕੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੱਗਾ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਇੰਟ.)— ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ
ਜੂਨ ਤੱਕ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਅੰਦਰ ਅਮਰੀਕੀ
ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ
ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ
ਚੰਭਾਰੀ ਕਮੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੀ. ਡੀ. ਪੀ. ਘਟ
ਕੇ 32.9 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਢਾਅ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸਾਲ 1.43 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੋਰਜ਼ਗਾਰੀ ਡੱਤਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 1945 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਉਦੱਦੋਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੰਸਿਪਿਅਂ 'ਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਧਦੇ ਰਹਿਣ

ਕੋਰੋਨਾ ਅਜੇ ਵੀ ਗਲੋਬਲ ਮਹਾਮਾਰੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ : WHO

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਮਹਾਮਾਰੀ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਯੂ.ਐਚ. ਓ.) ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਅਜੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਿਹਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ 30 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਮਹਾਮਾਰੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਉਸ ਦੇ ਆਕਲਨ ਲਈ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ।

ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਇਰਸ
ਕਾਰਨ ਗਲੋਬਲ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜੇ
ਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੇਤ੍ਵਾਸ
ਗੀਬਿਊਸ਼ਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਬੁਰਾ ਦੌਰ ਆ
ਕੇ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਲਾਗ ਦੀ ਦੂਜੀ
ਲਹਿਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ

**ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ
ਆਏ ਭੇਦ ਭਰੇ ਬੀਜ ਨਾ ਬੀਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ**

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਏ ਛੁੱਲਾਂ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ 14 ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭੇਡ ਭਰੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਕਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ 50 ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਲਾਂਟ ਹੈਲਘ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਓਸਮਾ ਐਲ ਲਿਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਤੋਂ ਆਏ ਪੈਕਟਾਂ ਵਿਚ ਮੌਰਨਿੰਗ ਗਲੋਰੀ ਤੇ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਛੁੱਲਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਛੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦਗੋਭੀ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬੀਜ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਪੈਕਟ ਮਿਲੇ ਹਨ ਉਹ ਅਗਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭੇ ਦੇ ਰੱਖਣ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਕਟਾਂ

ਕਾਰਣ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਢਾਅ ਵੱਜਣ ਦਾ ਡਰ
ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ 2008 'ਚ
ਜੀ. ਡੀ. ਪੀ. ਘਰ ਕੇ 8.4 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ
ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1958 'ਚ ਇਹ 10
ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਘਰ ਗਈ ਸੀ।
ਇਸ ਵਾਰ ਜੀ. ਡੀ. ਪੀ. 'ਚ ਕਮੀ ਦਾ ਮੁੱਖ
ਕਾਰਨ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ
ਅਪ੍ਰੈਲ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ
ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਫੈਸਰ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ
ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਮੰਦੀ
ਦੇਖੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ
ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰੋਬੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ
ਦੁਨੀਆ ਹੀ ਇਸ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰੋਪੀ ਦੀ
ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ
ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਬੋਰੋਜ਼ਗਾਰੀ
ਦੇ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਂਸੈਕਸ ਨੂੰ ਵੀ
ਚਿੰਤਾ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

A large-scale statue of a woman's face, wearing a white surgical mask, is being worked on by several construction workers in yellow safety vests and hard hats. An orange excavator is positioned to the left of the statue. The background shows some trees and a clear sky.

ਉਪਰ ਲੱਗੇ ਡਾਕ ਲੇਬਲ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾੜਨ ਨਾ
ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੀਜ ਨਾ ਬੀਜ਼ਣ
ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਟੋਰ
ਪਲਾਂਟ ਰੈਨਜ਼ਲੇਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ
ਕਰਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
ਉਹ ਇਹ ਪੈਕਟ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਹੈ
ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਜ਼ਣ
ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਤੱਤ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਭਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਰ
ਹੋਵੇ। ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਫ਼ਰ
ਮਿਲਰ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਕਟ
ਵਿਚ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬੀਜ ਹੋ ਸਕਦੇ
ਹਨ ਜੋ ਫਸਲਾਂ, ਹੋਰ ਪੌਦਿਆਂ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲਈ
ਨੁਕਸਾਨਦੇਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇਕ ਵਦਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜੰਗ ਵੇਲੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਫਰੈਂਕਲਿਨ ਰੂਸਵੈਲਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੇਡੀ ਸਵਾਂਪਤਨੀ ਏਲਨੋਰ ਰੂਸਵੈਲਟ ਦੀ ਸਮਝ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਨ ਪੁੱਤੇ

ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋੜ ਅਵੱਗਿਆ ਹੋ ਰਹੀ
ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੁਜਵੈਲਟ ਦੀ 1945
ਵਿਚ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨ
1948 ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਏਲਨੋਰ ਰੁਜਵੈਲਟ ਦਾ ਰੋਲ
ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਾ
ਕਮਾਲ ਸੀ ਉਹ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨ ਦੇ
ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚੇਅਰਪਰਸ਼ਨ
ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡਕਲਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਮਨੁੱਖੀ
ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ
ਲਗਭਗ 13 ਸਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ
ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਨਾਮੀ ਸ਼ਾਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਟਾਵਿੱਟਰ

ਅਕਾਊਂਟ ਹੈਂਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 3 ਨੌਜਵਾਨ ਗਿਣਤਾਰ

ਸਾਨ ਫਰੰਸਿਸਕੋ : ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ
ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਨਾਮੀ ਸ਼ਬਦੀਅਤਾਂ ਦੇ
ਟਾਈਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਹੈਂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ

ਤੋਂ 22 ਸਾਲਾ ਨੀਮਾ ਫਾਜਲੀ ਉਰਫ ਰੋਲੇਕਸ
ਨੂੰ ਗ੍ਰਿੱਡਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ
ਫ਼ਿਲੀਆ ਗਿਆ ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੋਰ ਹੈ।

ਚੰਗਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਡ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੇਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜ਼ਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

**ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ MEDICARE BENEFITS
ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ | ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ
ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ**

**Get more BENEFITS
at No Cost \$0 Premium**

Rakhra Tax & Immigration

3073 W Ashlan Ave > Fresno, CA 93722

Ph. (559) 243-9200

59) 54

or visit

www.rakhrataxservice.com

ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ ॥

ਧਰਮ ਦੀ ਚਾਦਰ, ਦੀਨ ਰੱਖਿਆਕ,
ਬੈਰਾਗ, ਤਿਆਗ ਤੇ ਅਨੁਭਾਗ ਦੀ ਮੁਰਡ,
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ
400 ਸਾਲਾ ਪਾਵਣ ਆਕਾਸਨ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ,

ਲੜੀਵਾਰੁ ਵਿਆਧਿਆ,

**ਨ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਲਾਲ,
ਨ੍ਹੀ ਪਾਤਖਾਹ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨ ਥਾਈ,
ਮਲੋਕ ਅ: ਏਉਂ ਦੀ,
ਕਰਾਂਗੀ ਅਰਵਲ**

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ
ਭਾਈ ਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ

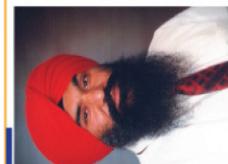
PTC /PTCSimran

ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਰਾਤ 8:30 ਵਜੇ

'ਤੇ ।

VALLEY REAL ESTATE CENTER TRACY
RANJIT SINGH
REALTOR®
DRE# 01922089

RESIDENTIAL & COMMERCIAL REAL ESTATE

SINGLE FAMILY HOME • APARTMENT COMPLEX • INCOME PROPERTY • RANCH HOUSE • RANCH LAND (VACANT LAND, ALMOND FARM) • OFFICE BUILDING • RETAIL PLAZA • INDUSTRIAL PROPERTY INCLUDING TRUCKYARD AND WAREHOUSE
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਚੰਗੇ ਭਾਜ ਤੇ ਵੇਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਿਹਾ ਇਹ ਯੋਧਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੱਜ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਹੈ।
ਕੌਟਿ ਕੌਟਿ ਪ੍ਰਣਾਮ, ਸਿਸਦਾ।

ਇਹ ਧੀਆਂ ਮਾਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰ ਕੌਮ ਲਈ

ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਿਵੀਆ ਦੇ ਕਿਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ ਪੁਤਰੀ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਗੂਆਂ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚੋਂ 450/450 ਅੰਕ 100% ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅੱਤੇ ਖੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰਾਂ ਚੰ ਬਾਲੀਵਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਲਿਆ। ਇਹ ਧੀਆਂ ਮਾਣ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰ ਕੌਮ ਲਈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦੇ ਭਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜਰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਜੇਲ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾਅ

ਕੁਲੱਥ/ਪੰਜਾਬ (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਸ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦੇ ਭਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕੁੰਨਾ ਹੇਠ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਬੁਸੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ UAPA ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਕਾ ਭੁਲੱਥ ਦੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੇਲ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਚਮਤਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗਾਨ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਥੋਂ ਹੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਪੂਰਖਲਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ

ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਦਮੇ 'ਚ ਪਤਨੀ ਦੀ ਵੀ ਹੋਈ ਮੌਤ, ਅਨਾਥ ਹੋਏ ਚਾਰ ਬੱਚੇ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ: ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਗੋਕਾਪੁਰਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 5 ਤੋਂ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਪਤਨੀ ਜੋਤੀ ਦੀ ਵੀ ਸਦਮੇ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਕ ਰਿਕਸ਼ਾ ਚਾਲਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (35) ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜੋਤੀ (32) ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਸਨ- ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ (13), ਗੁਰਪੀਤ ਸਿੰਘ (11), ਅਰਜ਼ਪੀਤ ਸਿੰਘ (9), ਕਲਾਸ 3 ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ (5)। ਸੁਖਦੇਵ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ (ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਭਰਾ) ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਵਣ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਜੋ

ਉਸਨੇ ਪੰਡੂਰ ਗੋਲੀ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਖਗੀਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸੌਂ ਗਿਆ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਖਦੇਵ ਜਾਰਿਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਦ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਵਾਈ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸੁਖਵਣ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਂ ਗਿਆ ਪਰ ਸਵੇਰੇ ਨਹੀਂ ਉਠਿਆ। ਜੇਦੋਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮਹਿਆ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਹੜ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ

'ਆਪ' ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਸਵਾਂ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ 'ਚ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਗਏ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕੀਤੇ ਗ੍ਰਾਫ਼ਤਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਨ, ਚੀਮਾ ਸਮੇਤ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ 2 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਬਾਣੇ 'ਚ ਡੱਕਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਮਾਝੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤਰਨਤਾਰਨ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) 'ਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਕਾਰਨ ਕਰੀਬ ਸਵਾ 100 ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜਿੰਨਾ ਕੋਲ ਗ੍ਰਾਹਿ ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੀ ਹਨ) ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਨਾ ਜਾਣ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਗ੍ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਸ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਸੈਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇੜਲੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਸਿੱਸਵਾਂ 'ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ' 'ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਗਏ, ਪਰਤੂ ਨਿਉਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਨਾਤ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ ਨੇ ਸਾਰੇ 'ਆਪ' ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੌਕ-ਈਕ ਵੀ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਬੈਰੀਕੋਡ ਟੱਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੋੜੀ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੋਟਾ-ਚੋਟਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਬੇਵਜੂਦ ਸਖ਼ਤੀ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, "ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਰੋਆਮ ਮਾਫ਼ੀਆ ਜ਼ਹਿਰ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ/ਵਿਧਾਇਕਾਂ/

ਸ਼ਰਾਬ ਪੂਰੇ ਧੱਲੇ ਨਾਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ 'ਮਹਿਲ' 'ਚੋਂ ਜਗਾਉਣ ਸੱਲੋਂ ਹਾਂ, ਪੂਰਾ ਇਲਾਕਾ ਇੱਥੇ ਪੁਲਸ ਛਾਉਣੀ 'ਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ('ਆਪ' ਵਾਲੇ) ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਏਣੇ?"

ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਾ ਲੱਭਿਆ ਸੰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਜ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਲੋਕੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ-2 ਵਾਇਰਸ ਤੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਰੋਗ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਗਲੋਬਲ ਜਨ-ਸਿਹਤ ਦੇ ਲੋਕੀ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ, ਐਮ.ਈ.ਆਰ.ਐਸ.-ਸੀਓਵੀ-2 ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਤਰੋਂ ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ-2 ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵੀ ਹੈ।

ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਛੋਟੇ ਅਣੂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਟੀਜ਼ ਨਿਰੋਧਕ (ਪ੍ਰੋਟੀਜ਼ ਇਨਹਿਗਿਟਰ ਵਾਇਰਸ ਰੋਕੁ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ) ਜੋ ਪ੍ਰੋਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਤੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ 3 ਸੀ. ਵੈਲ.ਪ੍ਰੋ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਚਾ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੰਸਾਸ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਕਾਯੋਂਗ ਇਕ ਚੰਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾ

ਵਿਕਿਸਿਤ ਕਰਨਾ ਤੇ ਇਲਾਜ ਲੱਭਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਟੀਚਾ ਹੈ ਤੇ ਇਲਾਜ ਇਸ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਸੀ.ਐਲ.ਪ੍ਰੋ. ਨਿਰੋਧਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸਾਂ-ਐਮ.ਈ.ਆਰ.ਐਸ.-ਸੀਓਵੀ-2 ਦੀਆਂ ਕਲਚਰ ਕੀਤੀ ਗਈਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਤੇ ਐਮ.ਈ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੇ ਲੋਕੀ ਚੁਹਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪੈਂਦਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੰਸਾਸ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਕਾਯੋਂਗ ਇਕ ਚੰਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਐਨ 'ਸਾਈਂਸ ਟਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਮੈਜ਼ਜ਼ਿਸ਼ਨ' ਮੈਗੋਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਤਸ਼ਦਿਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਸ.
ਐਚ. ਓ. ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਹਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: ਅਦਲੀਵਾਲ

ਸ੍ਰੋਮਲੀ ਕਮੇਟੀ ਕਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਲਵੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ
ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਅਧਾਰਤ ਬਣੀ ਸੇਵਾ
ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੈਲਫੈਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ
ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ ਖੰਡਾ ਦੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ.
ਵਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਗਾਰੀ ਗੁਰਸਿੰਖ ਸ. ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਨਗਨ
ਕਰਕੇ ਉਸ ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ
ਤਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ
ਕਰਾਰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਾ ਦਿੱਤੇ
ਜਾਣ ਦਾ ਸਥਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ
ਜਬੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ
ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਥਾਨੀ
ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ।

ਐਸੇਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਸ੍ਰ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਦਲੀਵਾਲ ਵਲੋਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਹੀਤ ਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਭਤ ਸਾਹਿਬ, ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗਵਾਲ ਪ੍ਰਾਨ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਡੀ. ਜੀ. ਪੀ. ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਡਾਹਚਾ ਰੋਸ ਪੁਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਅਦਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਦਰ, ਖੰਨਾ ਦੇ ਐਸ.ਐੱਚ.ਓ. ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਧਾਰੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸ. ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਉਸਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਫ ਨਗਨ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਜਥੇਰ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠੀ ਲੋਕ

ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਦੇ ਨਿਲੈਨੋਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਨੰ:1- 80 ਤੇ 5 ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਟਕਰਾਊਣ ਨਾਲ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਮੀ ਟਰਕ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਨੰਗਲ ਲੁਬਲਾ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ

ਨਿਊਯਾਰਕ, (ਗਾਜ਼ ਗੋਗਨਾ) : ਬੀਤੇ ਦਿਨ
ਸਿਕਾਗੋ ਦੇ ਇਲੋਨੋਇਸ਼ ਸਟੇਟ ਦੇ ਨਿਲੈਨੋਕਸ
ਦੇ ਰੂਟ 80 ਨੇੜੇ ਹੋਈ ਪੰਥ ਵਾਹਨਾਂ
ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ ਚ' ਇਕ ਸੈਮੀ
ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਟਰੱਕ
ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।
ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ
ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ 28 ਸਾਲਾ
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਬੈਲਰੇਜ ਵਜੋਂ
ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਸਵੇਰੇ 4:39 ਵਜੇ ਦੇ
ਕਰੀਬ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਟਰੱਕ
ਡਰਾਈਵਰ ਸੈਂਟਰ ਲਾਇਨ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਰਿਹਾ
ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਲਾਇਟ ਤੇ ਭੁੱਕਣ
ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅੱਤ ਹੋ
ਗਿਆ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ 355 ਦੇ ਪੁਰਬ ਵੱਲ ਰੂਟ
1-80 ਤੇ ਪੂਰਬ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਦੀ
ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸੈਮੀ ਟਰੱਕ ਨੂੰ

2012 ਦੀਆਂ ਜੱਲਿਆਂ 'ਤੇ

ਗਿਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਮਤ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : 2012
ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੱਣਾਂ ਵਿਚ ਗਿਬਲੀਕਨ
ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਰਮਨ ਕੇਨ ਕੋਰੋਨਾ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ
ਗਿਆ ਤੇ ਲੰਘੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।
ਕੇਨ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਡੈਨ
ਕਾਲਾਬੋਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ 'ਹਰਮਨ ਕੇਨ-ਸਾਡਾ
ਬੈਸ, ਸਾਡਾ ਮਿੱਤਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ
ਲਈਪਿਤਾ ਸਮਾਨ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਰਹੇ। 74 ਸਾਲਾ
ਹਰਮਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸੀ ਪਰ ਸਿਹਤ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ
ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ
ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਨ ਦੇ

ਵਾਸ਼ਿਗਟਨ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : 2012 ਆਖਰਵਿਚ ਟੁਲਸਾ ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਵਿਵਾਦਚੂਣੀ ਵਿਖੇ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੌਂਣਾਂ ਵਿਚ ਰਿਬਲੀਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਰਮਨ ਕੇਨ ਕੋਰੋਨਾ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਲੰਘੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੇਨ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਡੈਨ ਕਾਲਾਬੁਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ 'ਹਰਮਨ ਕੇਨ-ਸਾਡਾ ਬੈਸ, ਸਾਡਾ ਮਿੱਤਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਲਈਪਿਤਾ ਸਮਾਨ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਰਹੇ। 74 ਸਾਲਾ ਹਰਮਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸੀ ਪਰ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕੈਸਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟੰਪ ਦੀ ਵਿਵਾਦਤ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਸਿਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟੰਪ ਨੇ ਹਰਮਨ ਕੇਨ ਦੀ ਮੌਤ ਉਪਰ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਰਹਿਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਮੇਰਾ ਮੌਤਰ ਹਰਮਨ ਕੇਤੇ ਜੋ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੀ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇਕ ਮਹਾਤਮਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੱਚੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹਾਂ।'

ਸਿੱਖ ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਹਮਾਈਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰਪਾਮਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਜੁਲਮ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਦ ਕਰਨ
ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਟੌਂਕਾਂ ਤੌਪਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ 'ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਪਾਮਾਂ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਨ
'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਚ ਵੰਡੇ ਸਨ ਲੱਭ੍ਰ : ਸਿੱਖ ਕੌਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਇਸਟ ਕੋਸਟ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ
 ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਦੇ
 ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ
 ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ
 ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂਤਵਾ ਮੁਲਖ ਦੇ ਅੰਦਰ
 ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਆਈਆਂ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਦਸੰਬਰ 1992 ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਭਗਵਾਂਪਾਰਾ
 ਗੁਂਡਿਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛੱਕੇ
 ਟੰਗਦਿਆਂ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਢਹਿ-ਦੇਰ੍ਵਜ਼
 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਥੇਕਸੂਰ
 ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
 ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ. ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੱਤ
 ਸੰਭਾਲਦੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਉਪਰ
 ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਫਰਤ ਦੀ ਲਹਿਰ
 ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਜਾਣੁਝ ਕੇ ਭਗਵੀ ਬਿਗੋਡ ਹਿੱਚੁ
ਕੱਟਖਪੰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ
ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ
ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ
ਅਮੀਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟੰਬੇ ਦੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰ
ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਬਾਦੀ ਦੀ
ਸਾੜਵੱਕ ਹੈ।

ਨੰਬਰ 9, 2019 ਨੂੰ ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਹੱਕ
ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਖੇ
ਜਿਹੜੀਆਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹਲਫੇ ਤੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਸਥਾਤਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੇ
ਬੋਲਿਆਦ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ
ਹਿਤੂ ਦੇ ਅੰਗ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਣੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਾਉ
ਗਈ ਹੈ। ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਲਈ
ਪੰਜ ਤਥਾਤ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੋਂ ਮਿਟੀ ਲਿਜਾਣ ਦੇ
ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਸਥਤ ਨਿਧੇਖਾਂ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਬਾਬਾ

ਨਵੀਂ ਸਾਹਿਤਕ ਜਥੇਬੰਦੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਦਾ ਗਠਨ

ਗੰਭੀਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਕ ਪੂਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ: ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹੱਤਵਾਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧੰ ਮਾਰੂ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਲਮੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘੇਗੀ। ਦਿ ਹਿੰਦੂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਸਮਰਥਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਮ ਸਮਾਜਿਕ ਪਣਾਲੀ ਵਿਚ ਆਈ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ

ਕੋਜੀ-ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਉਤੇ ਛੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ : ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਗਰੀਬੀ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣੌਂਕੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਕਈ ਉਦਯੋਗ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੰਭੀਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੁੰਗਵੰਡ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਵਿੱਤੀ ਸੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਸਿੰਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਗਹਿਰੇ ਹਨ, ਖਾਸਕਰ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਾਰੂ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਵੇਗੀ।
ਆਰਥਿਕਤਾ ਉਤੇ ਹੁੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ : ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਗਰੀਬੀ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣੌਥੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਕਈ ਉਦਯੋਗ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੰਭੀਰ ਬੇਚੁਨਗਾਰੀ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੁੰਗਫ਼ਰ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸਾਡੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਗਹਿਰੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਾਰੂ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਗਾ, M.D., C.M.D, ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੋਚੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੀਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਪੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਪੁੱਗਾ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਵੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਦੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਜਿਅਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਸੇ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹੇ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ ਮੌਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਪੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਖੁਰਨ (ਐਸਟੀਓਪੋਰੋਸਿਸ) ਨੂੰ 'ਬਿੱਟਿੱਟਲ ਬੋਨ ਬਿਮਾਰੀ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਨਰਮ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਰਮ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੱਡੀਆਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਐੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ, ਪਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਸ ਐਕਸ-ਰੇ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਨ :

1. ਬੁਢਾਪਾ।
2. ਮਾਹਵਾਰੀ ਦਾ ਰੁਕਣਾ (ਹਾਰਮੋਨ ਦੀ ਕਮੀ)।
3. ਸਿਗਰਟ ਤੇ ਸ਼ਾਬਾਥ ਪੀਣਾ।
4. ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਪਿਛੋਕੜ।
5. ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਸਟੋਰੋਇਡਜ਼।

ਲੱਛਣ :

1. ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।
2. ਹੱਡੀ ਦਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ।
3. ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੋਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਦਰਦ।
4. ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਦਰਦ।

ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ :

1. ਕੈਲਸੀਅਮ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਡੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਵੇ।
2. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤ ਕਰੋ।
3. ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਾਥ ਨਾ ਪੀਓ।

ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਏ :

1. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ।
2. ਅਚਾਨਕ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਪਿੱਠ ਦਾ ਦਰਦ।

ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਖੁਰਨ (ਐਸਟੀਓਪੋਰੋਸਿਸ)

ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਲੀ ਸਰਮਾਇਆ ਹੈ

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਆਮ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਸ ਜਾਣਕਾਰੀ

125 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ

- ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ
- ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ
- ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿਖਾਈਏ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਗਾ, ਐਮ.ਡੋ., ਸੀ.ਐਮ.ਡੀ.

ਡਿਪਲੋਮੇਟ ਅਮੇਰੀਕਨ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਪੋਸ਼ਨਲਿਟੀਜ਼

ਐਕੁਪੰਕਚਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਇਲਾਜ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਉਤੇਜ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰੀਕ ਸੂਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਉਤੇਜ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਉਗਜਾ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਐਕੁਪੰਕਚਰ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੈ।

ਕੀ ਐਕੁਪੰਕਚਰ ਮੱਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕੁਪੰਕਚਰ ਬਹੁਤਾ ਮੱਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੈ:

1. ਸਿਰ ਦਰਦ।
2. ਜੀਅ ਮਚਲਾਉਣਾ।
3. ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਉਲਟੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ।
4. ਪਿੱਠ ਦਾ ਦਰਦ।
5. ਗੋਡੇ ਦਾ ਗਠੀਆ।

ਕਾਈਰੋਪੈਕਟਿਕ ਇਲਾਜ

(ਨਸਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਲਾਜ)

ਕਾਈਰੋਪੈਕਟਿਕ ਇਲਾਜ ਕੀ ਹੈ?

ਕਾਈਰੋਪੈਕਟਿਕ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਗੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾ ਕੇ ਗੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਇਹ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੈ?

ਕਾਈਰੋਪੈਕਟਿਕ ਇਲਾਜ ਗੀੜ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬੋੜਾ ਬਹੁਤ ਰਾਹਤ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਉਤੇਜ਼ਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

Family Owned & Operated

Desi Kitchen

Pizza & Indian Cuisine

5480 Central Avenue, Newark, CA 94560
Main 510-896-8426, or Cell : 510-714-4968

ਇਥੇ ਤੇ ਸਵਾਦਿਸ਼ਟ ਭੋਜਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ CATERING ਕਰਦੇ ਹਾਂ

SPECIAL Large Pepperoni or cheese Pizza only \$6.99

Authentic Indian Lunch & Dinner Buffet ALL YOU CAN EAT! EVERYDAY! Lunch \$9.99 DINNER \$10.99 Everyday from 10:30 to 3:30 DINNER \$10.99 Everyday from 5:30 to 9:30

Valley Real Estate Center

Homes Available Sell, Buy and Invest
For Residential, Business and Investment Properties
in the entire Bay Area and Central Valley

Harry Singh

CA BRE Licence #02048033
(925) 389-9853

ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਵਸੋਂ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਰਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ

ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆਂ 73 ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਤਕ ਵਸੋਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿਚ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ, ਮਕਾਨ, ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਲੋੜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਕੋਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ। ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਸਸਤਾ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਵੇ ਪਰ ਨੋਟਬੰਦੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗੇ ਲਾਕ ਆਉਂਦ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਮੁਸੀਬਤ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਬਾਂਹ ਫੜਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਰਹੇ। ਸਿਰ ਤੋਂ ਛੱਤ ਖੁਸ਼ ਜਾਣ ਕਰੇ ਹਜ਼ਾਰੀ ਮੀਲ ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਲ ਹੀ ਤੁਰ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪੁੰਚ ਸਕੇ ਹਨ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੈਪ ਲਾ ਕੇ ਰੋਟੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਪਿੰਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਕੰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ' ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 180 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਪਿੰਡੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਰੀਮਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀ ਲੋਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਈ। ਜਿਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੀ ਸਾਰੀ ਵਸੋਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਵਸੋਂ ਦੇ ਇਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਸੋਂ ਵੇਣ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਵੇਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਂਵੀ ਡਰਾ-ਪਾਮਕਾ ਕੇ ਵੇਣ ਲੈ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਵਿਚ ਪਾੜਾ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ ਦੀ ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਦੈਲਤ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਡਾ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਉਤੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਲੱਗ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਿਆਂ-ਸੁੰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭੁੱਖਮਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਬਹੁਤਾਤ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬੀ ਹੀ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ

ਅਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸਗੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਟਨ ਅਨਾਜ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅੰਬਰ ਹੇਠ ਪਿਆ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਕੰਮੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਚੁਹੇ ਤੇ ਹੋਰ ਕੀਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਨਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਲੱਗ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਿਆਂ-ਸੁੰਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭੁੱਖਮਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਬਹੁਤਾਤ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬੀ ਹੀ ਹੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ

- ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਘੱਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਕੇ ਵੇਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਹ ਘੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਸਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁਝ ਕੁਝ ਤਿਜੰਗੀਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਜ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਧੀ ਦੌਲਤ ਦਾ ਲੋਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨਾਹੀ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਗਾਜ ਦੌਲਤ ਰਾਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿਟਰਾਂ-ਸੱਪੋਰਟ, ਰੇਲਵੇ, ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ, ਬੈਂਕ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨਾਫੇ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੋਂਕੋਂ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭਰੀਦੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਮੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਕਰੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚ ਕਟੋਂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜੇਂ ਉਪਜ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਜਿਹੜਾ ਕਰਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੁਝ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਜ ਆਮ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਧਨ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿੱਜੋਂ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਮਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਜਿਹੜਾ ਕਰਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੁਝ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਧਨ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿੱਜੋਂ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਮਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਜਿਹੜਾ ਕਰਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੁਝ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਜ ਆਮ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਧਨ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿੱਜੋਂ ਵੈਖਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧੇਗੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ, ਇਲਾਕਾਵਾਦ ਆਦਿ ਬਹਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਵੇਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੇਵਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੇਖਣਾ ਵੱਡੀ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਵੱਡੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚ ਪੜ੍ਹੋ ਬੱਚੇ ਹੀ ਹਰ ਥਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇ, ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਕੇਵਲ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਚ ਇਲਾਜ ਇੰਨਾ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਆਮ ਆਦਾਰੀ ਇੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਿੰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੱਡਾ ਜਾਂਦਾ

ਵੇਲਾ, ਵਖਤੁ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਵਸੂਲੁ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਇਨਸਾਨ ਹਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਕੌਲ ਇਸ ਸੰਸਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਗਉਲਦੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਂ ਖੁੰਜ ਜਾਣ ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿਚੋਂ ਬੀਜ ਚੁਗ ਜਾਣੀ ਬਾਤ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਪਲ ਪਲ ਕਰਕੇ ਬੀਤਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕੀਮ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਾਦ ਵਿਚ ਪਛਤਾਣਾ ਨਾ ਪਵੇ? ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਆਏ ਪੱਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਖੇਲਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਰਜਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੀ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ।

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਖੇਲਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਚਾਲ ਉਘੜ ਦੁਗੜੀ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰ ਚਾਲ, ਇਕ ਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਜਿੰਦਗੀ, ਠੋਕਰਾਂ ਖਾ ਕੇ ਫਿਗਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਢੁਵਾਰਾ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸਾਡੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਹਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀ ਤੜਪ, ਬਿਹਬਲਤਾ, ਉਥਲ ਪੁਥਲ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਭੰਨ ਤੋੜ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਆਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਵਿਚਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾ ਜਾਂ ਆਦਤਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੇ ਮਨ, ਬਚ, ਕਰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਦੇ ਖਿਆਲ ਸਾਡੇ ਬਚਨਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਕਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸਮਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਿਸਮਤ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਤੀਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਦਲ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਏ। ਢੁਖ, ਸੁਖ ਦਾ ਸੰਕਲਪ, ਚੰਗੇ, ਮਾਡੇ ਅਤੇ ਮੂਰਖ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਦਾ, ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਪਰਾਏ ਦਾ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਇਜਤ ਅਤੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਵਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਕੀਮਤੀ ਤਜਰਬਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੜ੍ਹ ਨਾਲੋਂ ਇਹੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਤਰ ਹੈ ਕਿ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਜੀਵਨ ਸੁਰ ਦਾ ਅਲਾਪਿਆ ਹਰ ਰਾਗ, ਹਰ ਗੀਤ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਫਿਜਾ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਗੁਝੇ ਭੇਟ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਭਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਂਈਂ ਨੇ ਲਾਈਆਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਿਤਾ ਦਰਦ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ ਘੁੰਮਣ ਘੇਰੀਆਂ

ਬਿਰਹੋ ਲਗਨ ਲਈ ਇਕ ਤੜਪ ਹੈ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪੇਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਕ ਹੈ। ਜੀਵ ਵਲਸਾਰੇ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਅਸਲੀ ਸਾਰਾ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਉਸ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਰਤਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਬਦ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚ ਅਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਪਰਤਾਵਾ। ਸਫਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚਲਣ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚਲੇ ਡਰ, ਸਹਿਮ ਅਤੇ ਜਕੋ ਤਕੀਆਂ ਵੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਆਣੇ

ਸ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ
ਸਾਬਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰੀਮ
ਕੌਮੰਲ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਸਾਂਹਿੰਦ ਫਰੀਦਾਂ

ਮਨੁੱਖ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕੁਮਕਦੀ ਪੈਣ ਦੇ ਬੁਲੋਂ, ਰਾਤ ਦੀ ਮਣਣੀਕ ਚੁਪ, ਮੌਸਮਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਅਤੇ ਹਨੇਰੀਆਂ ਅਤੇ ਝੱਖ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਤਾਰਾਂ ਚੜ੍ਹਵਾਂ ਦੇ ਹੀ ਲਖਾਇਕ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੋਝੀ ਦੇ ਸੋਝੇ ਹਨ। ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਉਹ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇਤਹਾਸ ਦੇ ਰੰਗ ਅਤੇ

ਗੁਰੂ ਸਿਰਜਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਜਿਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸਿਰਜਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਜਣਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਹੈ, ਲਗਨ ਹੈ, ਭਗਤੀ ਹੈ ਇਕ ਮਨ ਬਿਹਬਲਤਾ ਦਾ ਪੈਮ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਨ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਦਰਗਾਹ ਤੀਕ ਪੁਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਘੜੀ, ਉਹ ਘੰਟਾ ਜਾਂ ਸਕਿੰਟ ਸਭ ਧੰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿਨ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਦੀ ਬਿਹਬਲਤਾ ਅਤੇ ਤਾਂਘ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ।

ਧੰਨ ਸੁ ਵੇਲਾ ਘੜੀ ਧੰਨ ਧੰਨ ਮੂਰਤ ਪਲ ਸਾਰੁ ॥

ਧੰਨ ਸੁ ਦਿਨਸੁ ਸੰਗੜਾ ਜਿਤੁ ਭਿਠਾ ਗੁਰ ਚਰਸਾਰੁ ॥ ਈਪਾਂ

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸਮਾਂ

ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਇਸੇ ਲਈ

ਸਿਆਣੇ ਇਨਸਾਨ ਵਕਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ

ਵਕਤ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ

ਸਿਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ

ਦਾ ਪੈਰ ਮਾਨੋ ਫਿਸਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਲ ਕੇਵਲ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਏਹ ਵੇਲਾ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਪਗ ਖਿਸਿਐ ਪਛਤਾਇਦਾ ॥ ੧੦੬੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉਤੋਂ ਵਾਰਨੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਭਾਵ ਦਰ ਉਤੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਇਆ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕੀਮਤ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖੁਸ਼ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਆਣੇ ਮਨੁੱਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਹੇਮਸ਼ਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਕਤ ਰੁਕ੍ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗੁਜਾਰ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਰਬਾਣੁ ਜਾਈ ਉਸ ਵੇਲਾ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਤੁਮਰੈ ਦੁਆਰੈ ਆਇਆ ॥ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰ ਭੇਂ ਕਿਪਾਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ ੧੧੯ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗਰ ਇਹ ਵੀਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਦੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਿਨੋਂ ਅਤੇ ਰਾਤ ਹਰ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜਾ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਬਗਤੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬੋੜਾ ਸਮਾਂ ਵਿਸਰ ਜਾਣ ਵੀ ਕੈਸੀ ਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਹੇਮਸ਼ਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆਨ ਜੋੜੀ ਰੱਕਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਤਾ ਕਿਤੁ ਵੇਲਾ ਭਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਅਨਿਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥ ੩੫ ॥

ਹਵਾ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਮੁਢ ਹਨ। ਇਹ ਜਨਮ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਤ ਉਸ ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਟਿਕਣ ਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸੁਰਤ ਜਾਂ ਚੇਤਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਲਾ ਹੈ। ਬਿਹੜੇ ਲਗਨ ਲਈ ਇਕ ਤੜਪ ਹੈ ਜੋ ਹਿਰਦੀ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵ ਵਣਜਾਰੇ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰੇ ਆਪਣੇ ਹੰਦੋਂ ਹੀ ਅਸਲੀ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਉਸ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਰਤਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੇ ਪਰਿਵਰਤ ਕਰੋ ॥

ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੋ ॥

ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਅੱਠਵੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ

ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਤਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਸ਼ਾਮਚੁਗਾਸੀ, (ਚੁੰਬਰ) ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚੁ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਅਨੱਧੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੇਸ਼ਿਵ ਚੰਦਰ ਭਗਵਾਂ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੀਤ ਕੌਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਰਮੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕਲਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਸੰ ਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ਼ਿਵ ਚੰਦਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਘਰਸ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਨੱਧੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਸਾਮਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਮਾਇਦਾ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹਮ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਘਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਮੁੱਕਰ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਐਸ. ਐਮ. ਓਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਕਈ ਵੀ ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਿਰ

ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰੂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਿਹਤ ਕਮੇਂਡ
ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਸਿਹਤ ਕਾਮੇ
ਨਪੀੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ
ਕਰਨ ਦੇਣਗੇ। ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਐਰ
ਐਮ. ਅਤੇ 2211 ਅਤੇ ਠੋਕੇ ਆਧਾਰਿਤ
ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਵ ਨਿਯੁਕਤ
ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਦੋ ਸਾਲ ਕਰਨ
ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਲਟੀਪੈਰਪਜ਼ ਕੋਡਰ ਨੂੰ ਕੋਵਿਡ-19
ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਬਦਲੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਕਰੀਮੇਟਰ
ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਉਣ ਸੋਰਿਸਿਗ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ
ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਨੇ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਸਾਥੀ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਡਕੁਆਟਰ ਤੇ ਤੁੱਖ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ
ਬੈਠਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਹਤ

ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਤਾਂ 7
ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਤੀ
ਮਹਿਲ ਦਾ ਘਿਰਾਉ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ
ਉਹਨਾਂ ਭਰਾਤੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ
ਕਿ ਉਹ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ
ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇਕੱਲਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ
ਲੜ ਸਕਦਾ ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੋ ਕੇ
ਹੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ
ਐਟੀਲਾਰਾਵਾ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ
ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਆਉਣ
ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੰਜਾਬ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬੀਬੀ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ
ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ : ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਇਯਾਲੀ

ਕਿਸਾਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਸਾਡਾ ਹੈ।

ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ : ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਭਾਈਵਾਲ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ
ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਨਹੀਂ
ਰੱਖਾਂਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਹਲਕਾ ਦਾਖਾ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ
ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਖਾਲੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ
ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮੇਡੀ
ਪਹਿਲਾ ਫਰਜ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ
ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ
ਸਹਿਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਯਤਨ ਹੈ। ਇਸਾਂ ਕਿਵਾਂ

ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ
ਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੌੜ ਦੇਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਖਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੌਦੀ
ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਲਈ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ
ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਬੀਬਾ ਹਰਸਿਸ਼ਮਰਨ
ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਲਈ ਅਸਤੋਡਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ
ਖੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨ
ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ
ਗੀਡ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿਸਾਨਾਂ
ਦੀ ਕੋਈ ਸੱਖੀ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਟਲੀ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ

ਬਰੇਸ਼ੀਆ/ਮਿਲਾਨ : ਇਟਲੀ ਦੇ ਫੋਰਲੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਹਿਰ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ
ਸਮਾਗਮ ਹਰ ਸਾਲ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਸ਼ੇਖਦ
ਮਿਲਟਾਂ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ, (ਜੰਜ:) ਇਟਲੀ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ,
ਪੰਥਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ

ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ
ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠਨ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸੰਗਤਾਂ,
ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਫੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ
ਦੇਣ ਪੁੰਚੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿੱਧਾ

ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਹਈਆ ਮੱਤਾਂ ਦਾ
ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ-ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ

ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ-ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੌਰੀਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੌਰੀਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਿਵੇਧੀ ਧਿਰ ਹੈ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜਾਨ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖਦਾਈ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਫ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

**ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਮਹਿਬੂਬਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ 'ਚ 3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਾਧਾ**

ਸ੍ਰੀਨਗਰ, ਜੰਮੁ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਡੈਮਕੋਟਿਕ ਪਾਰਟੀ (ਪੀ.ਡੀ.ਪੀ.) ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਨ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਪੀ.ਐਸ.ਏ.) ਤਹਿਤ ਹੋਰ 3 ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ 3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਾਧਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

ਰਫਤਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ
‘ਗੋਮ ਚੇਂਜਰ’ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ ਰਾਫੇਲ-ਅਮਿਤ ਸਾਹ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਾਹੀ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਨੇ ਰਾਫ਼ੇਲ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਬੈਚ ਭਾਰਤ ਪ੍ਰਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਹ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਗੇਮ ਚੰਗਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਅੰਬਾਲਾ ਪ੍ਰਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੱਕ, ਰਾਫ਼ੇਲ ਬਹੁਤ ਉਨਤ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਖਾਸ ਦਿਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਰੀ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ, ਹਵਾਈ ਫੈਜ਼ ਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਮੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ. ਸ਼ਿਵਦੁਲਾਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ (ਯਾਤਰਾ ਸ਼ਾਖਾ) ਸਾਰੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੀਮੇ ਨੂੰ . 12/88/ 2004-3 ਯ ਸ/1544 ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 3- 06-2008 ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਨਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀ 11 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੀਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ (ਰਜ਼ਿ.) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਖ ਅਪਾਂਣੇ ਸ਼ਕਾਅ ਦੇਂਦੇ ਰਹਿਣ।

ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਮਦਮਾ ਸਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਸਤਵੰਜਵਾਂ ਜੰਗਲ

ਖੜ੍ਹਰ ਸਹਿਬ: ਇਥੋਂ ਥੋੜੀ ਦੂਰ, ਗੋਈਦਵਾਲ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 2 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਅੱਜ ਕਾਰਸੇਵਾ ਖੜ੍ਹਰ ਸਹਿਬ ਵਲੋਂ ਮਿੰਨੀ ਜੰਗਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਾਬਾ ਭੀਮਾ ਸਿੰਘ (ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ) ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿਚ 50 ਕਿਸਮ ਦੇ 550 ਬੂਟੇ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਕਾਰਸੇਵਾ ਖੜ੍ਹਰ ਸਹਿਬ ਵਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ 57ਵਾਂ ਜੰਗਲ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਾਬਾ ਭੀਮਾ ਸਿੰਘ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਖੜ੍ਹਰ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਦਰਪਤ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦੇ ਆਗੂ ਬਾਬਾ ਦਿੱਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤ

ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਸੇਵਾ ਖੜ੍ਹਰ ਸਹਿਬ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ 550 ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 550 ਜੰਗਲ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਇਹ 57ਵਾਂ ਜੰਗਲ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਜੰਗਲ

ਨਮਾ ਮੁਹਿੰਮ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਆਥੋਹਰਾ ਨੂੰ ਤੰਦੁਰਸਤ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਸਾਡੇ ਸਥਾਨਕ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਵੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਲਈ ਵਸੇਬਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ) : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਵਰਗੀ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਸੰਘ ਸਰਹਾਲ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਸੰਘ ਸਰਹਾਲ ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ

ਜ਼ੁਰੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜੇ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਗਵਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਆਖਿਕਤਾ ਵਿਚ

ਪਾਏ ਵੱਡੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੱਖ ਉਹਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਗਵਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਗਨਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੁਝ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸਦੀ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 (ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ) ਦੇ ਸੰਕਟਮਈ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵੀ

ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮੱਤੀ ਅੱਡ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ

ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮੱਤੀ ਅੱਡ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜਣ ਤੇ ਨਿੱਧਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ

ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਿਲਿਤਾਂ, ਕਬਾਇਲੀਆਂ, ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਿਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਪੈਦਾ ਲੋਕ ਰਾਇ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪੈਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਜਾਂ, ਹਰ ਵਾਰ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਪੁਗਾਣੇ ਵਿਚ ਸੋਧ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਉੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵਾਪਸ ਲੈਣੇ ਪਏ ਅਤੇ 2004 ਵਿਚ ਪੋਟਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੂਏਪੀਏ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਨੂੰਨ (ਯੂਏਪੀਏ) 1967 ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ 2004, 2008, ਅਤੇ 2012 ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਟਾਂਡਾ ਤੇ ਪੋਟਾ ਵਰਗੇ ਕਾਲੇ

ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਦਾ ਮਾਲਕ ਰਾਬਰਟ ਮਹਨੀ ਵੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੂਧਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਡੀ ਨਾਮੀ ਇਸ ਕੁਝ ਤੋਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

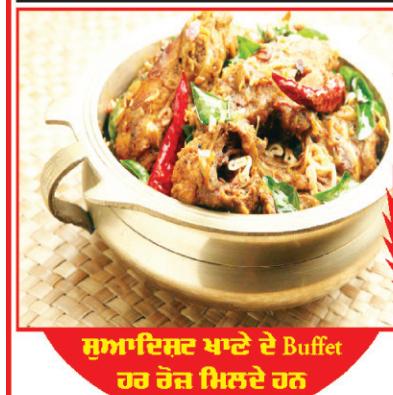
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜ੍ਹਤ ਕੁਝ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਵਾਗਤ

ਅਮਰ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਸ਼ਾਨ
ਅਤੇ ਬੰਕਾਇਟ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ
ਖੋਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਮੌਜੂਦ
ਲਈ ਵਿਆਹ
ਸਾਦੀ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਜਾਂ
ਪਾਰਟੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

AMAR

INDIAN CUISINE
& BANQUET

ਮਸ਼ੀਂ ਛੋਟੀ ਤੋਂ
ਛੋਟੀ ਮਾਤ੍ਰੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ
ਵੱਡੀ ਕੈਟਰਿੰਗ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਗੀਨੇ ਤੋਂ Lake Tahoe ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ
ਆਊਂਦੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸੂਆਇਸਟ
ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਸੂਆਦ ਜ਼ਰੂਰ ਚੱਖ ਕੇ ਜਾਓ
ਸਾਉਂਕ, ਨੌਰਥ, ਇੰਡੀਆਨ ਅਤੇ ਰਾਈਨੀਜ਼ ਹੂਕ ਦੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਪਾਰਮਿਕ, ਰਿਆਹ-ਸਾਈ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ
ਜਾਂਦੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇਕ ਕਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਡੀ ਬਚਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਜ਼ਿਆਦਾਤ ਧਾਣ ਤੇ ਮਹਿਆਈਆਂ ਦੀ ਪਿਛੀ
ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

1121-1123 Texas ST Fairfield CA 94533

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ (ਮੰਡਿਆਈ)

707-389-4745 (Business)

707-689-7623 (Mobile)

ਅਧਿਆਪਕ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ

ਬੇਸ਼ੱਕ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਹਰ ਅਹੁਦਾ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਮਾਣ ਡਾ. ਸਰਵਪਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਡਾ. ਅਬਦੂਲ ਕਲਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤਕ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੱਖਿਆਂ 'ਚ ਸੁਧਾਰੇ ਬੀਜਦੇ ਰਹੇ। ਡਾ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਮੀਤੀ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਗਤਿਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਧਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਨਫੇ 'ਚ ਹੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਦਾ ਇੱਜ਼ਤ-ਮਾਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 5 ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣਾ 1961-62 ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਲੇਬਸੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਦਾਸ਼ਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲ ਪਈ।

-ਰੋਸ਼ਨ ਖੜਕ

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਰੇਡੀਓ, ਟੀਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਸਾਰੂ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਟੈਂਸਟ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਬੁਝੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਹਲੜ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪੁਲਿਸ ਨਾਗਰਿਆਂ 'ਤੇ, ਸ਼ਾਬਦ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਬਦ ਚੈਕ ਕਰਨ, ਮਾਈਨਿਗ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਕੁਆਂਟਾਈਨ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਵਿੱਦਿਅਕ ਕਾਰਜਾਂ 'ਚ ਲਗਾਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੈਸ ਪੁੱਛਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਚ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲੇ ਟੈਂਕੀ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੇਰਜ਼ਗਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਆਤਮਦਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਨ 2017 'ਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਿਆਂ ਹੀ ਇਕ ਕੈਬਿਨੀਟ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸੇ ਦਾਨੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਸਕੂਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਉਦਘਾਟਨੀ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਨਾ ਦੇਖ ਕੇ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ 'ਤੇ ਭੜਕ ਪਿਆ ਜਦਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਦਮਾਂ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਉਸ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਦੇ ਹਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ 'ਚ ਮਿਲਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਪ੍ਰਤਮ ਕਰ ਰਹੇ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਇਕ ਸਕੂਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੱਕੜੀ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਤੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ ਲਾਕਡਾਉਨ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਾਵਾਂ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਗੀ ਬਣ ਗਈ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਲਾਕਡਾਉਨ ਕਾਰਨ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ।

ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ 3ਸੀ.ਐੱਲ.ਪ੍ਰੋ. ਨਿਰੋਧਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ-ਐਮ.ਈ.ਆਰ.ਐੱਸ.-ਸੀਓਵੀ ਤੇ ਸਾਰਸ-ਸੀਓਵੀ-2 ਦੀਆਂ ਕਲਚਰ ਕੀਤੀ ਗਈਆਂ ਕੋਸ਼ਕਾਵਾਂ ਤੇ ਐਮ.ਈ.ਆਰ.ਐੱਸ. ਦੇ ਲਈ ਚੁਹਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿਚ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਜ ਦੇ ਲਈ ਕੰਪਾਂਡ-ਡਸ ਦੀ ਇਕ ਲੜੀ ਦੀ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ 'ਸਾਈਟ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਮੈਜੀਸ਼ਨ' ਮੈਗੋਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਛੋਟੇ ਅਨੂੰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਟੀਜ਼ ਨਿਰੋਧਕ (ਪ੍ਰੋਟੀਜ਼ ਇਨਹਿਬਿਟਰ ਵਾਇਰਸ ਰੋਕੁ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ ਜੋ ਇਤਸ ਤੇ ਹੈਪੋਟਾਈਟਿਸ ਸੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਮਨੁੱਖੀ

ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਕਿਵੇਂ ਮਰਹਗੇ ਕੈਸਾ ਮਰਣਾ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਕਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਤਾ ਸਹਿਲਾ ਮਰਣਾ ਹੋਇ ॥

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਗੂ ਸ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੌਹਾਨ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਚ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਮੁਲਕ- ਏ- ਆਦਮ ਦੇ ਸਫਰ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਏ... ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 04-08-2020 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਚ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕਹਿਰ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਸੌ ਮੌਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹੋ ਪਤਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤਕਰੀਬਨ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਤੇ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਇਸ ਲਈ ਅਕਸਰ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਲਾਲਚ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਗਰੀ ਦੀ ਪਈ, ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਗਿਫ਼ਤਾਗੀ ਤੋਂ ਵੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰ ਸਹਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਵੰਡਣ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵੱਡੇ ਸਨ ਤੇ ਕੋਈ ਦੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਆਏ ਹੋਣ।

ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਦਿਖਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੈਕਸੀ ਛੋਤੀ ਹੀ ਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਣ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਅਵਵੇਂ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਧੰਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਖੀਆਂ 'ਚ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਧੰਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕੋਈ ਬੁਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਧੰਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਖੀਆਂ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ ਜਾਨਲੇਵਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੇਲਗਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਸੰਜੀਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਚੰਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਹੋਰ ਘਰਾਂ 'ਚ ਸੱਥਰ ਨਾ ਵਿਛਣ।

ਇਤੁ ਮਦਿ ਪੀਤੈ ਨਾਨਕਾ...।

ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੇ 'ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ' ਵਾਲੀ ਪਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਦੇ ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸੱਥਰ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਸੁਹਾਗ ਉੱਜੜ ਗਏ ਤੇ ਕਈ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਭਰਾ ਸਦਾ ਲਈ ਵਿੱਛੜ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੱਟਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਖੜੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹਣੀਆਂ ਸਨ। ਅਭਾਗੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪੱਥਰਾ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਖਾਂ ਸਰਹੱਦੀ ਪੱਠੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਦੇ ਜਾਏ ਘੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਠੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੌਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਾੜਵੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਦੀ ਇੱਕਤ-ਆਥਰੂ ਬਚਾ ਸਕਣ। ਨੌਜੇ-ਪੱਤੇ ਤੋਂ ਉਹ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਹ ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ 'ਚ ਮਦਮਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਜੋ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਛੈਲ-ਛੱਬੀਲੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੀ ਬਦੈਲਤ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੜਗ ਭੁਜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜ-ਆਬਾ ਦੇ ਜਾਏ ਤਾਂ 'ਰੁਖੀ ਸ੍ਰਖੀ ਖਾਇ ਕੈ
 ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਪੀਉ' ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ
 ਸਨ। ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਥੇਜ਼ ਧਰਤੀ 'ਤੇ
 ਅੱਜਕੱਲੁ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਛੇ ਵਾਂ ਦਰਿਆ
 ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਿਹਣਾ ਹੈ।
 ਜਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੇ ਵਸਦੇ-ਰਸਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ
 ਚਿਰਾਗ ਬੁਝਾ ਕੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ
 ਹਨੇਰਾ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਹਾਸੀਆ-ਗ੍ਰਸਤ ਦਿਹ
 ਲੋਕ ਕਿਰਤੀ-ਕਾਮੇ ਸਨ ਜੋ ਸਵੇਰ ਦਾ
 ਕਮਾਇਆ ਰਾਤ ਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਅਫਸੋਸ!
 ਅਜਿਹਾ ਭਾਣਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ
 ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੇ
 ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ

47 ਸਾਲ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ (1459-1534) ਨੇ ਬਿਹਾਗੜੇ ਦੀ ਵਾਰ 'ਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਤੱਜਦਿਆਂ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਹੈ, “ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਕਾਮ੍ਹ ਮਦੁ ਮਨੂਆ ਪੀਵਣਹਾਤੁ” (ਭਾਵ, ਕਲਯੁਗੀ ਸੁਭਾਅ ਮਾਨੋ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਮੱਟੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਹੈ) ਉਹ ਅੱਗੇ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, “ਕਰਣੀ ਲਾਹਣਿ ਸਤੁ ਗੁੜ ਸਚੁ ਸਰਾ ਕਰਿ ਸਾਰੁ।” (ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਆਪਣੇ ਸਦਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹਣ, ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਗੁੜ ਬਣਾ ਕੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰੋਟ ਬਣਾ)। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੀ ਰਚੀ ਟੂਕ, ‘ਇਤੁ ਮਦਿ ਪੀਤੈ ਨਾਨਕਾ ਬਹੁਤੇ ਖਟੀਅਹਿ ਬਿਕਾਰ’ (ਇਸ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪੀਤਿਆਂ ਬਹੁਤੇ ਵਿਕਾਰ ਥੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਜੋ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਵੱਡੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸ਼ਰਾਬ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਮਦਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਬੜ੍ਹਕਾਂ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲੇਗੀ! ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੋਕੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਜ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਖੋਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਫੌਜ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕੱਦ-ਕਾਠ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੁਸ਼ਲਾ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਹੱਦੀ ਪੱਟੀ 'ਚ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਜਾਲ ਦੂਰ ਤਕ ਵੈਲਿਆ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ
ਹੋਈ ਤਾਲਾਬਦੀ ਨੇ ਕੱਚੀ ਤੇ ਸਸਤੀ ਸ਼ਰਾਬ
ਕੱਢਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ
ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਰਹੁੰਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਗਾਵਾਂ/ਨਿਹਾਂ ਤੇ
ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ
ਕੱਢਣ ਦੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ
ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਇਸਤੇਮਾਲ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁੜ, ਖੰਡ ਦੀ ਚਾਸ਼ਣੀ,
ਸ਼ੀਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੈਵਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਦੇਸੀ
ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਈ
ਤਸਕਰ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਲਈ ਧੜੂਰਾ,
ਗਾਰੀ, ਚੂਨਾ, ਕਲੀ, ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ, ਮੱਖਾਂ-
ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਕਸੀਟੇਸਨ ਦੇ
ਟੀਕੇ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਆਦਿ ਦੀ ਵੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਨਕਲੀ
ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਨਸ਼ਾ ਤੁਰੰਤ ਸਿਰ ਨੂੰ
ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਆਕੜ ਸੁੱਧ-ਬੁੱਧ ਭੁੱਲ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੱਚੀ ਦਾਰੂ ਪੀਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਕਈ ਪਿਆਕੜ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੇ ਘਰਾਂ
ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਗਏ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਸਕਰੀ ਸਿਆਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ
ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਧ-ਹੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।
ਅਜਿਹੇ ਦੁਖਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ
ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਭੱਡਾਂ-ਮੱਛੀਆਂ
ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪੂੰਗ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਕੇ ਅੱਖਾਂ
ਪੂੰਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਮੱਛ-
ਮਗਰਮੱਛ ਜਾਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦੇ। 'ਚਿੱਟੇ' ਦੇ
ਕਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਡਾਂ
ਨੂੰ ਖੋਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਵੱਡੇ ਸਮੱਗਰਿਆਂ

ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਧੜ-ਪਕੜ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਪੌਥੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਕਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੇੜੀ ਨਾ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਬਾਹਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ। ਹੈਰੋਇਨ, ਅਡੀਮ ਅਤੇ ਸਿੰਘੇਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਗੁਆਂਢੀ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਛੱਗੜਾਂ ਵਿਚ ਦੱਬੇ ਘੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਸੁਲਗਦੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦੁਖਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸਤ ਭਖਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਗਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਮੜਨ ਦਾ 'ਸੁਨਹਿਰੇ' ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਕਰਨਾਟਕ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਘਰ ਦਾ ਚਿਰਾਗ ਬੁਝਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਤਾਲਾਬਦੀ ਦੰਗਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਪਿਆਕੜਾਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਤੇ ਕੋਲਡ ਡਰਿੰਕਸ ਵਿਚ ਸੈਨੇਟਾਈਜ਼ਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀ ਲਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਜਣੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ। ਤਾਲਾਬਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਠੇਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤਾਂ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਪਿਆਕੜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਾਬਦੀ ਦੰਗਾਨ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾਰੂ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰ-ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਕਿਰਤੀ-ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਫੈਲਾਅ ਲਿਆ।

ਸ਼੍ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ 'ਚ ਡੁੱਬਦੀ ਲੋਕਾਈ

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿਚ 131 ਫੈਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 1993-94 ਵਿਚ 16257 ਲੀਟਰ, 2005-06 ਵਿਚ ਢੁੱਗਣੀ ਹੋ ਕੇ 32971 ਲੀਟਰ, ਸਾਲ 2007-08 ਵਿਚ 33690 ਲੀਟਰ, 2008-09 ਵਿਚ 37414 ਲੀਟਰ ਅਤੇ ਸਾਲ 2009-10 ਵਿਚ 37692 ਲੀਟਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਉਦਯੋਗ ਸਾਲਾਨਾ 30 ਫੈਸਦ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਾਬ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਚੌਂ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀ

ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਪਤਕਾਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਾਗ ਦਾ ਵਪਾਰ ਪਹਿਲਾਂ 40500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ 54000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੱਧਰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਨਮਨੀ 'ਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰ ਕਰੀਬ 12 ਲੀਟਰ ਸਾਲਾਨਾ ਹੈ। ਬਾਰਾਂ ਲੀਟਰ ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਕੋਹਲ ਯਾਨੀ 500 ਬੋਤਲ ਬੀਅਰ ਪਤੀ ਵਿਅਕਤੀ।

ਯੂਕੇ ਯਾਨੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਅਤੇ ਸਲੋਂਵੇਨੀਆ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਕੋਹਲ ਖਪਤ 11.6 ਲੀਟਰ ਸਾਲਾਨਾ ਹੈ। ਆਈਰਿਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲਕਜ਼ਮਬਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਜਨਮਨੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਲਕੋਹਲ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਬੇਲਾਰੂਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਪਹਿਲਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸਾਲ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ 17.5 ਲੀਟਰ ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਕੋਹਲ ਪੀਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਕੁਵੈਤ, ਲੀਬੀਆ ਅਤੇ ਮਾਰੀਤਾਨਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ੁੱਧ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰ 100 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪੜੀ ਸਾਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰ

ਲਈ ਜਿਆਦਾਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਗਾਬ
ਵੰਡੀ ਸੀ। ਇਕ ਅੰਦੋਲਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ 60
ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੋਲਲਾਂ ਘਰ ਦੀ ਕੱਢੀ ਸ਼ਗਾਬ
ਜੀਅਂਹਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਚਾਂਗੀਆਂ ਪਾ। ਪਿਛਾ ਤੋਂ

ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ

ਇਲਾਵਾ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਲਾਲ ਪਰੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ
ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵੀ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 2014 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੇਟਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੇ ਵੰਡੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਵੇਟਾਂ ਪੈਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ 2014 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਪਗ 26 ਕਰੋੜ ਗੁਪਟੇ ਦੀ ਦਾਰੂ ਇੱਕੇ ਦਿਨ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਦੇ ਚਰਚੇ ਅਜੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ 35-35 ਪੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ 15-15 ਪੇਟੀਆਂ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਸਪਲਾਈ

ਕੀਤੀ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪੇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸਾਬ ਨਾਲ 2500 ਪੇਟੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 75 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਗਪਗ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਹਲਕੇ 'ਚ ਐਸਤਨ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਦਾਰੂ ਦੀਆਂ ਪੇਟੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਗਪਗ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਦਿਨ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੀ ਲਗਪਗ 26 ਕਰੋੜ ਦੀ ਦਾਰੂ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਜਾਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਇੱਕੋ ਦਿਨ 26 ਕਰੋੜ ਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕਈ ਇਲਾਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ
ਜਿਥੋਂ ਕਿ ਐਤਤਾਂ ਵੀ ਦੇਸੀ ਦਾਰੁ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿਚ
ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ
ਮੰਗਤੇ, ਵਿਹੜਲ੍ਹ ਲੋਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀਆਂ ਚੌ
ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਚੌ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮ ਢਲਦੇ ਹੀ ਸ਼ਰਾਬ
ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ
ਅਮੀਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਤਕ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਹੈ।
ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਕਈ ਕਰੋੜਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਗਾਲਪਤੀ
ਵੀ ਬਣਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੱਧ ਵਰਗ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ
ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਦ
ਮਹਿੰਗੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ
ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸਸਤੀ ਪਰ ਘਟੀਆ
ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ
ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ
ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਘਰ,
ਬੇਤ, ਮੋਟਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ
ਕੱਢੀ ਜਾਂ ਕੱਚੀ ਦਾਰ, ਤੱਤੀ ਮਾਰਕਾ ਆਖਿਆ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੋਆ ਵਿਚ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਫੇਨੀ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਠਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਚੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਮ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈ। ਥਾਂ-ਬਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲੋਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੀਤ-ਗਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦੇ। ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਦਿਨ ਅਨੇਕਾਂ ਹਾਦਸੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਰਾਬੀ ਡਰਾਈਵਰ ਭੁਦ ਤਾਂ ਮਰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਿੱਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਭਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚੰਦਰਪੁਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਤਹਿਤ ਅੰਦੇਲਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਮੁੰਡਨ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਚੰਦਰਪੁਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਇਲਾਕਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਰਦ ਦੇਸੀ ਦਾਰੂ ਪੀਣ ਦੇ ਸੌਕੀਨ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿਰੁੱਧ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬਬੰਦੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਮਦਦਨ ਘੱਟ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਬਹੁਤ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਦੂਜਾ, ਨਕਲੀ ਤੇ ਸਮੱਗਰੀਲਿੰਗ ਹੋਈ ਸ਼ਰਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ 'ਚੀ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਸ਼ਰਾਬ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ-ਮੁਜਾਹਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। 'ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ' ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਰ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ 'ਸਿੱਖ ਬਿਕ ਟੈਂਕ' ਬਲਾਉਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਲੋੜ !

ਸ:ਜੰਗ ਸਿੰਘ
ਵਟਸ ਅੱਪ ਨੰ
+1 628 400 2882

ਹਾਥ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ
ਤੇ ਹਰ ਮਸਲੇ ਵਿੱਚ
ਰਹਿੰਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ
ਇਹ ਹਾਲਤ ਨਾ
ਹੋਣ ਨੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ
ਹਵਤਾਂ ਦੇ ਕੇ
ਵਿਚ ਰਸ ਸਦੇ
ਦੇਂਦੇ। ਜੋ ਕੈਪਾਂ ਵਿੱਚ
ਤਾਂ ਮੁਫਤੇ ਮੁਫਤੀ ਲੈ
ਛੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ
ਹੋ। ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੀਆਂ
ਰਸ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ
ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ
ਰਿੱਤਾ ਹੈ।
ਮੁੱਢਤਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ
ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ
ਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਲੱਗ ਨੂੰ ਹੁਣ “ਪੰਥ”
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘ਤੱਕੜੀ’
ਦੀ ਕਿਰਤੀ ‘ਤੱਕੜੀ’
ਤੀ ‘ਤੱਕੜੀ’ ਬਣ
ਵ ਯਥੰਦੀ ਨੇ ਇਕ
ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ
ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਵਰੋਧੀ ਏਜੰਸੀ ਵਲੋਂ
ਢਾਹ ਲਗਾਉਣ ਤੇ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ
ਈ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਏਜੰਸੀ
ਪੰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਣ
ਬਥਂਗ ਵਿੱਚ ਇਕ ਟੀ
ਚੇ ਇਕ ਹੈਰਾਨਕੁਨ
ਹੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ
ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ
ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ
ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ
ਹੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ
ਘੰਟੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀਆਂ
ਕੇਂਟੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ
ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ
ਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਹੀਂਦੀ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਨੂੰ
ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ
ਹੁੰਦੁਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲ
ਕਾ ਕੁਝ ਇਸ ਕਰਕੇ
ਕੱਕ ਨਾ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ
ਦੇ ਯਥੰਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ
ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਣ
ਕੋਈ ਉਸਾਰੂ “ਸਿੱਖ
ਗਿਆ” ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ
ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਕੋਈ
ਥੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ
ਹੀ? ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਤ
ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ
ਇਕ ਨਿਰਪੱਖ ਤੇ
ਬੰਧਕ “ਟੈਂਕ” ਹੋਵੇ ਜੋ
ਵਿੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ,
ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ
ਨੀਤੀਆਂ ਘੜ ਕੇ
ਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ
ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ
ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ
ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਅਤ
ਜਗਤ ਇਸ ਬਾਰੇ
ਨੇ ਤੇ ਪੱਤੇ॥॥

ਕੌਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ: ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੱਚ-ਸੱਚ

ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਇਹ ਨੀਤੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇਅਮ ਦਾਨੀ ਸੱਸਲਾਂ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇਅਮ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰਿਕਲਮ ਫਰਮਵਰਕ (2005) ਨੂੰ ਪੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰਿਕਲਮ ਫਰਮਵਰਕ (2020) ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਮੁੱਡਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ... ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਯੂਨੈਨਿ ਦੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ (1948) ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 26 ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ (1996) ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬਚੇ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ—‘ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਤੇ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਇੱਕਜੁੱਟ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।’ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਸਭ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਬਹਾਬਗੀ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਪਾੜਾ ਵਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਰੂਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੱਕ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੱਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਜੋਕਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਦਿਅਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਖਰੀਵੋਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਾਨਾਂ ਦੀ ਚਾਲ
ਅਤੇ ਢਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਕਰੋਨਾ
ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿੱਦਿਆਕ ਖੇਤਰ
ਤੱਕ ਦੀ ਹਰ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਰੂਪ
ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾਅਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ
ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਉਲੱਝਣ ਕਰ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ
ਮੰਦਵਾੜੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਦਾਪਲ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੂਰ ਦੂਰੇਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਖੋਂ
ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ
ਰਾਜਾਨੀ ਤੱਕ ਦੇ ਸਕੂਲ ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਹੋ
ਚੁਕੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਫਾਇਦਾ
ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਹੁਕਮਾਨਾਂ ਨੇ ਕੌਮੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਨੀਤੀ-2020 ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਚਰਚਾ
ਕਰਵਾਇਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ। ਆਜਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਛਾਂਚਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਵੱਖ
ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ
ਬਣਤਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤਾਂ, ਕੌਮੀ
ਲੁਗਿਤ ਦੀਆਂ ਚੇਨਾਂ ਅਤੇ ਆਰਸਿਤ ਜੈਤ ਤੇ

ਅਸਾਵੇਂਪਣ ਦੀਆਂ ਬਣਤਰਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕਹਿਰੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੋਚ ਰਾਹੀਂ ਇਕਹਿਰੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨੈਣ-ਨਕਸ ਨਵੀਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਨੀਤੀ ਗਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ 1986 ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਰਿਵਿਊ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਮਾਭੂਰਤੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 1992 ਵਿਚ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਨਾਲ ਹੀ 5 ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡ-ਅਕਾਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਝਾਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਹਰ ਵੰਨਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1986 ਤੱਕ ਬਣੀਆਂ ਵਿੱਦਿਆਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਥੱਚੇ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵੱਲ ਕੌਂਝੀ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਦਿਆਕ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਨਕਾਰ ਕੇ ਨਵਾਂ ਸਕੂਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧ $5+3+3+4$ ਇਸ ਵਿਕਾਰ ਉਪਰ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪੜਾਅ ਤੇ ਉਮਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਥੱਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪੱਧਰ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੱਥ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਦੁਰ ਦੁਰੇਡੇ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਗਰੀਬ ਤਬਕੇ ਦੀ ਪੁਰੰਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੇ ਨਾਨਾਹੱਥੀ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧ-ਪਰਧ ਕਰਨੀ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਤਾਈਨਾਤੀ ਅਸੰਕੜ ਲਾਤਜ ਨਾਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਨ੍ਹਾਂ

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
98151-15429

ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸਕਦੀ; ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਦਸ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਅਨੱਸ਼ਾਸਨੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਦਿੱਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਈਟ-ਟੂ-ਐਨ੍ਯੂਕੋਸ਼ਨ ਐਕਟ (2009) ਤਹਿਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਖੱਲ੍ਹੇ ਸਕੂਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਗਿਵਿਊ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਬਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਿਚ

ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ
ਤੱਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ
ਲਿਖਾਈ ਤੱਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਤਾਉਂਸਰ ਵਿੱਦਿਅਕ
ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਤਰੱਕੀਆਂ, ਪ੍ਰ-ਸਕੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ
ਇਹ ਨੀਤੀ ਚੁੱਪ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ
ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ
ਦੀ ਨਿਰਖ-ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਪਹਿਲੂ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅੰਦਰ ਦਲਿਤ, ਕਬਾਇਲੀ,
ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗ, ਘੱਟ
ਗਿਣਤੀਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ।
ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਹੀ ਵੰਨਗੀ
'ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ
ਗਏ ਹਿੱਸਿਆਂ (SEDG) ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ

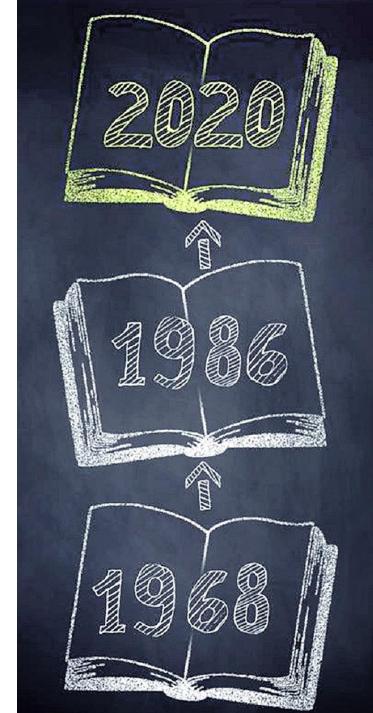
ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ੋਨ' (SEZ) ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਤਾਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਪੋਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੁਗਾਲਕ ਤਰ ਤੇ ਕਿਦੇਰ ਅਤੇ
ਰਾਜ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਗੇ। ਇਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ
(ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ 2013 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ
6.2 ਕਰੋੜ) ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ
ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ

‘ਸੁਪਨਮਈ’ ਖਿਆਲ ਵੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਤੱਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਡਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਸੁਪਨਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸਕੂਲ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ

ਕਲਾਸਰੂਮ, ਕਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ
ਵਾਲੀ ਹਰ ਸਹੂਲਤ, ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ
ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ; ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾ ਚੁਣ ਸਕੇਗਾ। ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਤੱਤ
ਇਹ 'ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਮਾਡਲ' ਜਾਪਦਾ
ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲ
ਜਿਥਾ ਵੈਂ ਇਥੇ ਇਸੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਅਂ ਏਕਾਂਤਾਂ

ਇਹ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਲਕਾਂ ਦਾ ਆਂ ਸੰਕਰਾਂ
ਗਾਸਟਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ
ਮਾਡਲ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ
ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੀ ਤੌਰ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਤਾਂ
ਹਿੰਦੂ ਤਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ
ਘਰਾਣਿਆਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਮਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਵੱਡੇ
ਸੜ੍ਹਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ
ਨੀਂ ਹੈ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ

ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਰੱਲ
ਰੇ ਸਕੁਲ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੰਦ
ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲਾ ਵਿਹਾਂ
ਚੁੱਕੇ ਕਹਿ ਕੇ ਨਵੇਂ ਵਿੱਦਿਆਕ ਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ
ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਚੇਰੀ
ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਇਕਹਿਰੇ ਸਿਲੇਬਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ
ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰਿੱਖ ਨਹੀਂ।

ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਠਾਗੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1964) ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਜੀਡੀਪੀ ਦੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਜਟ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹਾਂ ਹੈ ਕਿ 2014 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2019 ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਕੁੱਲ ਬਜਟ ਦਾ 2.88 ਫੀਸਦ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਜੀਡੀਪੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 0.5 ਫੀਸਦ ਸੀ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਅਸੀਂ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਜੀਡੀਪੀ ਦਾ ਇੱਕ ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਰ ਵਾਰੀ 6 ਫੀਸਦ ਦਾ ਰਟਨ ਮੰਤਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਕੀਕਤ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੁਪਨੇ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਖਰਚਣ ਲਈ ਜੇਥੇ ਵਿਚ ਪੇਲਾ ਨਹੀਂ। ਰਹਿੰਦੀ ਕਸਰ ਕਰੋਨਾ ਨੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਕੌਮੀ ਵਿੱਦਿਆਕ ਨੀਤੀ ਅਸਲ ਵਿਚ
ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ,
ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ
ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਸਮੇਂਈ
ਹੋਈ ਹੈ। ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ
ਜਾਗਰੂਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਈ ਹੈ
ਕਿ ਉਹ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ
ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ
ਸਮਾਜ ਉਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਥੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ
ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਨ ਕਰਨ।

ਵੀਜੇ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਘੰਮਣ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ

ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਿਮਾਗੀ ਕਰ ਕੇ ਵੀਜ਼ਾ ਲਗਵਾਉਣ
 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੁੰਮਣ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ
 ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਭੇਟ
 ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ
 'ਚ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਜਾਣ ਲਈ ਯਾਤਰੀ ਵੀਜ਼ਾ
 ਲਗਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਹੋਜ਼ਿਆਂ ਦੀ
 ਤਹਿਕ ਲੰਘਣ ਕਰਕੇ ਡਾਰਹੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਾਨ ਹਨ।
 ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-
 ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਘੁੰਮਣ
 ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ੇ
 ਲਗਵਾਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀਜ਼ੇ ਮਈ, ਜੂਨ ਤੋਂ
 ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ
 ਦਤਘਰਾਂ ਤੇ ਏਸੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਛੀਸ ਦੇ ਕੇ ਸੀਮਾਤਥ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਮਾਰਚ
ਚ ਤਾਲਬੰਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਮਈ, ਜੂਨ
ਤੇ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ
ਅਤੇ ਤਾਲਬੰਦੀ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ
ਤਰੀਕ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਰਘਰਾਂ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰਾ
ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ
ਵੀਜੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ
ਹਨ। ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਰੀਕ ਲੰਘਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
ਲੋਕਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ
ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਦੂਰਘਰਾਂ
ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਛੀਸਾਂ ਦੇ
ਕੇ ਯਾਤਰੀ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ
ਨੂੰ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਾਉਣ
ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੇ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਕੋਲ ਵੀਜ਼ਾ ਫ੍ਰੀਸ ਦੇ
ਰੂਪ 'ਚ ਕਰੋਂਦਾਂ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪਏ ਹਨ। ਉਹ
ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਸਕਣ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀਜ਼ਾ ਫ੍ਰੀਸ ਤੇ
ਏਜੰਸੀ ਫ੍ਰੀਸ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ 20000
ਰੁਪਏ (6 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਆਦ
ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ
17000 ਰੁਪਏ (6 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ
ਮਿਆਦ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ),
ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਆਫ਼ ਲਾਈਨ ਲਈ 12000
ਰੁਪਏ ਤੇ ਆਨ ਲਾਈਨ ਲਈ 17000 ਰੁ. (3
ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ 1 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ),
ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਲਈ 15000 ਰੁ. (3 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ
6 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਸੂਰਗ ਲਈ 6000
ਰੁ. (3 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ 6 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ). ਜਾਪਾਨ

ਲਈ 5000 ਰੁ: (1 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ 3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਅਜ਼ਰਬਾਈਜਾਨ ਲਈ 2500 ਰੁ: (30 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਅਰਮਾਨੀਆ ਲਈ 2000 ਰੁ: (90 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਜੌਰਜ਼ੀਆ ਲਈ 2000 ਰੁ: (120 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਲਈ 2500 ਰੁ: (30 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਕਾਜ਼ਖਸਤਾਨ ਲਈ 4000 ਰੁ: (30 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਤਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ 4000 ਰੁ: (45 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਲਈ 2800 ਤੋਂ 4000 ਰੁ: (5 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਮਲੇਸੀਆ ਲਈ 1800 ਤੋਂ 3500 ਰੁ: (3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਥਾਈਲੈਂਡ ਲਈ 2000 ਰੁ: (15 ਦਿਨ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਚੀਨ ਲਈ 7500 ਰੁ: (3 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ), ਕਤਰ ਲਈ 7500 ਰੁ: (2

ਗੱਲਾਂ ਕੁਝ ਇਧਰ ਦੀਆਂ : ਕੁਝ ਉਧਰ ਦੀਆਂ

ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ
ਅਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

ਦਿਲ ਕਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ... ਕੁਝ ਹੀ ਸਮਾਂ
ਹੋਇਐ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਜਾਣੂ ਸੀਨੀਅਰ
ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋ ਗਈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬੜੀ ਕੇਸਰੀ ਰੰਗ ਦੀ ਪੱਗ
ਵੇਖ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛ ਬੈਠਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਅਕਾਲੀਆਂ ਲਈ ਕਾਲੀ ਪੱਗ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹਣਾ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ
ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਾਲੀ ਛੱਡ ਨੀਲੀ ਜਾਂ ਕੇਸਰੀ
ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਇਹ ਸੁਣ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਤ ਹੀ ਜਵਾਬ
ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਸਾਫ਼
ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪੱਗਾਂ
ਕਾਲੀਆਂ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੱਜ ਦੇ ਕਥਤ ਅਕਾਲੀ ਮੰਨਦੇ
ਹਨ ਕਿ ਦਿਲ ਕਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ, ਪੱਗ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੰਗ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਲਈ ਜਾਇਗੀ।

ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸਾ ਦਾ ਕਾਰਨ: ਇੱਕ ਦਿਨ
ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਗੈਰ-ਗਜ਼ਿਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ
ਅਜਿਹੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ
ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ
ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਨਿਰਾਸਾ' ਵਿਸ਼ੇ ਪੁਰ ਵਿਚਾਰ-
ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਚਾਰ

ਪ੍ਰਗਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ
ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਤਨੇ ਛੂੰਘੇ ਅਤੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਵਿਚਾਰ, ਉਹ ਲੋਕੀ ਪੁਗਾਂ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਦੀ ਕਿਸੇ
ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਕਦੀ ਮੌਡੀਆ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਨ
ਨੂੰ ਪਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੱਜਣ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਅਜੀਤ'
+91 95 82 71 98 90
jaswantsinghajit@gmail.com

ਲਗੀ, ਤਦ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬੀਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ-ਅਧੀਨ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਿਗਰਾਂ ਚਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੱਧਰ ਪੁਰ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਜੋ ਤਤਕਾਲੀਨ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਢਾਂਚਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਪੁਰ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜੋ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਵਿਗੜਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਕਿਵੇਂ ਡਿਗਰਾਂ ਚਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ

ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੀ
ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਯੀ ਗਈ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ
ਜਸਟਿਸ ਆਰ ਐਸ ਸੌਢੀ ਨਾਲ ਗਲ ਹੋਏ ਤਾਂ
ਗਲਾਂ ਹੀ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਿਕਵਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ
ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਉਹ
ਉਦਾਰਤਾ, ਜੋ ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਗੁਣ ਸਵੀਕਾਰਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਥੇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਬਾਂ
ਹੁਣ ਸੰਕੀਰਨਤਾ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਲ-ਗਲ
'ਤੇ ਤਲਵਾਰਾਂ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਰੇ
ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਸ਼ਭ-ਬੁਝ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਏ।

ਇਹ ਵੀ ਯੋਧੇ ਨੇ ਭਗਤ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸਿਜਦਾ

ਇਹ ਡਾਕਟਰ ਆਇਸ਼ਾ ਹੈ, ਕੋਰੋਨਾ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ
ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਖੁਦ ਦੁਲਾਹਾ
ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।
ਬੇਹੱਦ ਜਿੰਦਾਦਿਲ ਆਇਸ਼ਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ
ਡਾਕਟਰ ਬਣੀ ਸੀ। ਉਹ ਬੋਹੁੰਦ ਖੁਸ਼ ਸੀ, ਪਰ
ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਲਪੇਟੇ ਵਿਚ
ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਖਾਲ
ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਲਾਜ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ,
ਪਰ ਉਹ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਨਹੀਂ
ਸਕੀ ਅਤੇ ਈਦ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ
ਗਈ। ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਲਈ ਇਕ
ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਛੱਡ ਗਈ
ਡਾਕਟਰ ਆਇਸ਼ਾ ਦਾ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ
ਜਨਮ ਦਿਨ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ
ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਆਪਣੇ ਟਾਈੰਟਰ
ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਇਸ ਵਿਚ
ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ
ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ
ਜਨਮ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਅਜੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾ
ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ, ਡਾਕਟਰ
ਆਇਸ਼ਾ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ
ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚੀ। 31
ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਫੋਟੋ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਟਾਈੰਟਰ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ
ਆਖਰੀ ਪੋਸ਼ਟ ਗੋਵੇਨੀ।

ਉਹ ਇਸ ਫੋਟੇ ਵਿਚ ਮੁਸਕਰਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰੋਨਾ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘ਦੇਸਤੇ, ਮੈਂ ਕੋਵਿਡ 19 ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਵੈਟੀਲੇਟਰ ’ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਮੁਸਕਾਨ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਸਤੀ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸ ਕਰਾਂਗੀ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੋ, ਇਸ ਮਾਰ੍ਗ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਓ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ, ਅਲਵਿਦਾ....

ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ

ਰਾਈਟ ਭਗਵਾਂ ਨੇ 14 ਮਈ 1908 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਵਿਲਬਰ ਰਾਈਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਈਕਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਕਨਿਕ ਚਾਰਲੀ ਫਰਨਾਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਰਥ ਕੈਰੋਲਿਨਾ ਸਥਿਤ ਕਿਟੀ ਹਾਕ ਤੋਂ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਸੀ। ਉਹ 28 ਸੈਕੰਡ 'ਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਫੁੱਟ ਉੱਡੇ। ਇਕ ਮਸ਼ੀਨ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਡਣਾ ਤੇ ਉੱਪਰੋਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸਭ ਲਈ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲਾ ਅਨੁਭਵ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਇਦ ਹੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਖੁਦ ਦਾ ਸਫਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਈਟ ਭਗਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਅੱਜ ਦੇ ਉਨੱਤ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਇਆ।

12 ਸਕਿੰਟ ਦੀ ਸੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ : ਸਾਲ 1903 'ਚ ਰਾਈਟ ਭਰਾ ਆਰਵਿਲ ਅਤੇ ਵਿਲਬਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ ਸਿਰਫ 12 ਸਕਿੰਟ ਦੀ ਸੀ ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਇਕ ਮਸ਼ੀਨ ਨੇ ਬੁਦਾ ਗਤੀ ਕਰ ਕੇ ਹਵਾ ਜ਼ਗੀਏ ਭਾਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਸਮੇਤ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹਵਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹੋਣਾਂ ਉਤਰ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੌਥੀ ਉਡਾਣ 59 ਸਕਿੰਟ ਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ

ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ
ਵਿਲਬਰ ਨੇ ਹਵਾ 'ਚ 91 ਮਿੰਟ ਉਡ ਕੇ 52
ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤਕ ਉੱਛਣ ਦਾ ਕੀਰਤੀਮਾਨ
ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ
2 ਲੱਖ ਫਰੈਕ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ
ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫਰੈਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 30
ਇੰਝਣ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਰਡਰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।
ਕਾਫੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ : ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਬੀਤੇ
116 ਸਾਲ 'ਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਕਾਫੀ
ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼
ਦੇ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਵਧਾ

ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਕ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ
ਕਰੀਬ 1000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ
ਹੈ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ 3-10
ਆਦਮੀ ਹੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਇਕ ਵੇਲੇ
ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਦੇ ਜਹਾਜ਼
ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਕਾਰ 'ਚ
100 ਗੁਣਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੇ ਹਨ ਤੇ ਰਫ਼ਤਾਰ
ਵੀ ਇਹੀ ਗੀ ਬਿਆਨਾ ਹੈ।

ਖਿੱਡੇਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਬੰਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਟਿੰਗਨ ਸਥਿਤ ਯੂਨਾਈਟਡ ਬ੍ਰੇਦੇਨ ਚਰਚ 'ਚ ਬਿਸਪ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਆਰਵਿਲ ਅਤੇ ਵਿਲਬਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬਚਪਨ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਖਿੱਡੇਂਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਭਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਉਡਾਣ ਵਾਲਾ ਯੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਾਗਜ਼, ਰਬੜ ਅਤੇ ਬਾਂਸ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਇਹ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਫਰੰਸ ਦੇ ਏਅਰੋਨਾਟਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਲਡੋਸੇ ਪੈਨਾਊਡ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ 'ਚ ਇਸ ਲਈ ਕਾਫੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਦਿਨ-ਗਤ ਖਿੱਡੇਂ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤਕ ਖੋਡਦੇ ਰਹੇ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਟੁੱਟ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਾਨਵ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਰਵਿਲ ਤੇ ਵਿਲਬਰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਆਖਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਪਨਾ ਪਗਾ ਹੋ ਹੀ ਗਿਆ।

ਰੱਖੜੀ ਔਰਤ ਲਈ, ਮਰਦ-ਗੁਲਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਰੱਖੜੀ-ਹਿੰਦੂਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡੋਰਾ, ਰਖਸ਼ਾਬੰਧਨ, ਰਕਸ਼ਾਮੁੜ ਜੋ ਸਾਵਣ ਸੁਦੀ 15 ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭੈਣ ਭਾਈ ਦੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਪੱਧਰਿਤ ਯਜਮਾਨ ਦੇ ਹੱਥ ਬਨ੍ਹ ਕੇ, ਧੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਮਹਾਨ ਕੌਸ਼) ਰੱਖੜੀ ਜਾਂ ਰਕਸ਼ਾਬੰਧਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰੀਤ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਖਾਸ ਕਰ, ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਸਮ ਪੁਰਾਣੀ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂ ਅੰਰਤਾਂ, ਮਰਦ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਧੰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਣ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਖੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਬਦਾਲੀ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅੰਰਤਾਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆਂ ਰੱਖੜੀਆਂ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸਹੀਂ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਕੜੇ ਅਤੇ ਕਿਪਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹਿੰਦੂ ਲੜਕੀਆਂ, ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬਚਾ ਕੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰੋਂ ਘਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ। ਓਧਰ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹ ਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕਰਤੁਤ ਦੇਖੋ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਘਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਭਿੰਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਅੱਖੜੀ ਰੱਖੜੀ ਦੀ ਰਸਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਵੇ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਿੰਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਿ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵੀਆਂ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਕਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾਂ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ?

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੋਕੇ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਰਸਮਾਂ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ-ਜਾਲ ਐਸੀ ਗੀਤ ਜਿਤੁ ਸੇ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ। ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਗੀਤਾ ਜਿਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ। ॥੨॥ (੫੦੯) ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੜੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਰਸਮ ਪ੍ਰਵਾਣ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਅਤੇ ਰੱਖੀ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁੱਟਾਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਤੋਂ ਕਦੀ

ਰੱਖੜੀ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾਈ ਫਿਰ ਅੱਜੇਕੇ ਬਹੁਤੇ ਅੱਖੜੀ ਸਿੱਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਸਮ ਵਾਲੀਆਂ ਰੱਖੜੀਆਂ ਕਿਉਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਉੱਤਰ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਅੱਜੇਕੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੀਚਾਰ) ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਦੂਜਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਟਾਈਪ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਿਸਟਾਂ ਨੇ, ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਨੂੰ ਮਿਹਿਬਾਸ ਨਾਲ ਮਿਲਗੇਗਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ, ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਤੋਂ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਵਾਉਣ ਦੀ ਝੂਠੀ ਕਹਾਣੀ ਘੜ੍ਹ ਕੇ, ਮਨੋ ਕਲਪਿਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਫੌਕੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਰਸਮ ਰੱਖੜੀ ਗਹੀਂ, ਨੀਮ-ਹਿੰਦੂ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸੱਕੇ। ਗੁਰੂਆਂ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਗੁੱਟਾਂ ਤੇ ਔਰਤ ਭੈਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹਾਉਂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੰਗ ਬਰੰਗੀਆਂ ਦਿਲ ਖਿਚਵੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਛਾਪਣਾ, ਇਸੇ ਹੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਅਤੇ ਕੁਟਲ-ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੜੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੱਤੀ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਰਮਕਾਂਡੀ, ਫੌਕੀ ਅਤੇ ਗੁਲਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰੱਖੜੀ ਦੀ ਰਸਮੀ ਰੱਖਿਆ।

ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੱਖ
5104325827

ਗ੍ਰਿਂਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨਾ, ਇਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਕਰਣ ਕੜੀ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਦੱਸੋ! ਨਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਥੀਆਂ, ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਟੇਰਿੰਗਾਂ, ਪਸੂਆਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖੜੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਣਾ ਕਿਹੜੀ ਭੈਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਹੈ? ਰੱਖੜੀ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਸਮ ਹੈ ਅੱਜ ਉਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਬਚਾਉਣੀ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਣੀ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਏ ਦਿਨ ਲੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਬੰਨ੍ਹ ਨਫਰਤਾਂ ਪਾਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁੱਟਾਂ ਤੇ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਕਮ, ਪੁਲਿਸੀਏ, ਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਵੀ ਇਜ਼ਤਾਂ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਸ਼ਰੋਆਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ, ਬਾਕੀ ਬਹੁਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੜੀ ਵਾਲੀ ਫੌਕੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਓਥੇ ਭਰਾ, ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਬੰਨ੍ਹ ਨਫਰਤਾਂ ਪਾਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰਦੇ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਥੇ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਭਰਾਵੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮਝੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੱਖੜੀ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਰਸਮਾਂ ਪ੍ਰੋਹਿਤਾਂ, ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਕੁਟਲ ਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ, ਬਾਕੀ ਬਹੁਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੜੀ ਵਾਲੀ ਫੌਕੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਓਥੇ ਭਰਾ, ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੁਟਲ-ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੜੀ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਸਭਨੀ ਬਾਈ ਤਾਂ ਭਾਉ ਕੇਹਾ ਕਾੜਾ ਜੀਉਂਦੀ ਹੈ। (੧੦੩) ਰਖਵਾਲਾ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਰਾਸਿ। (੧੦੧) ਸਿੱਖ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਅੰਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਵਾਂ, ਛੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਬਗ਼ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੈਣਾਂ ਸਮਝਦਾ ਅਤੇ ਅੱਖੇ ਵੱਲੋਂ ਲੜ ਪੈਂਦੇ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੱਖਿਆ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਅੱਜੇਕੇ ਬਹੁਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰਸਮ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਵੇ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਿੰਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਿ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵੀਆਂ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਕਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾਂ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ?

ਪਰ ਅੱਜੇਕੇ ਬਹੁਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਰਸਮ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਵੇ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਿੰਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਿ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵੀਆਂ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਕਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾਂ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ?

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਕਿਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਵੇ, ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭਿੰਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਹਿ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵੀਆਂ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਕਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਨਾਂ ਵੜਨ ਦਿੱਤਾ?

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਦਰਾਂ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਫਿਰ ਜੇਹੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਮਕੀ ਅਗੇ ਝੁਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਈਲੋਂਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸਗੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ, ਗਿਆਨਵੇਤਾ ਅਤੇ ਬਿਬੇਧ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਖੋਏ ਖਰੇ ਦੀ ਪੁਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰਮਾਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਬਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕੜੀ ਪਿਹਨਾਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕੜੀ ਪਿਹਨਾਇਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਦਾ ਹੱਥ ਚ ਕੜਾ ਪਾ ਕੇ, ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਖੜੀ ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਨਕਲੀ, ਜਾਅਲੀ, ਢੰਡੀ, ਪਾਖੰਡੀ ਅਤੇ ਫੌਕੀਆਂ ਗੀਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸੋਮੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਫੈਲਾਏ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਫੌਕੀਆਂ ਗੀਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸੋਮੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੇ ਫੈਲਾਏ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਫੌਕੀਆਂ ਗੀਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵ

ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਸਿੰਘਾਪੁਰ 'ਚ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਅਤੇ ਭਰ ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਆਣ ਵਸੇ। ਭਾਰਤ, ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਅਣਜਾਣ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਨੌਜਵਾਨ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਜੂਨ 1984 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਉਪਰ ਟੈਂਕਾਂ, ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 1984 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੇ ਝੰਜੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੌਮ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਿੱਖੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਛਾਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ Patrick J Nevers ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ The Face of Terror in India ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਏ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਾਹਿਤ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

-ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

The Faces of Terror in India
researched and written by
Bhajan Singh Bhinder & Patrick J. Nevers
ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ
ਸਾਬਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਾਊਂਡਰ
ਕੇਲੋਵਿੰਨਾਮਾ, ਫਾਊਂਡਰ ਡਾਈਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਜੀਮ
ਨਾਂ ਅੰਦਰਕਰ ਸਿੰਘ ਫਾਊਂਡਰ
Director OFMI,
Founder : Sikh Information Centre
(ਲੜੀਵਾਰ ਕਮਲ)

ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਲਾਵਾਰਿਸ਼' ਦੱਸ ਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਟਿਕਾਣੇ ਲਾਇਆ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੈਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹਿੰਸਾ ਤੀਬਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕੀਮਿਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਤਮਸ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰ ਮਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਣੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਲਮ ਰੋਕਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਚਮੁੱਚ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਤਮ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਇਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਲਈ ਬੇਗਾਨੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟਟਿਗਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਰ ਇਹ ਸੁਨੋਹਾ ਮਿਲ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਮੌਕਿਆਂ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਕਾਫੀ ਵਾਜਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁਲਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੱਤ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਰੋਹ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ 1993 ਵਿੱਚ ਦਾਵਿੰਦਰਪਾਲ ਉੱਤੇ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਧਮਾਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿੱਚੁੱਧ ਕੋਈ ਸਥਤ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਛੇ ਸਾਲ ਚੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕਦੇ ਤਾਂ ਸਥਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਸਥਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੰਚ ਬੰਦ ਹੈ।

ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ ਲਈ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਦਾਵਿੰਦਰਪਾਲ 1995 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ 'ਖਾਲੀ ਕਾਗਜਾਂ' ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਥੋਂ ਉੱਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਡਗਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਅਸਲੀ ਡਗਵਾ ਹੈ।'

ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਬੰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤਸ਼ਦਦਦ, ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟਿਕਾਣੇ ਲਾਉਣ ਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਤੀਕੇ ਵਰਤਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਸੰਬਰ 2010 ਵਿੱਚ ਵਿਕੀਲੀਕਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਸਾਖਿ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਥੀਓ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 'ਤਸ਼ਦਦ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ' ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਉੱਤੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਦਾ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ (ਆਈਸੀਆਰਸੀ) ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਬੰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਤਸ਼ਦਦ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਇਕੋ ਦਿੱਦੀਆਂ, ਕੁੱਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਟਿਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਬਦਸ਼ਲੂਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਈਸੀਆਰਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ: "ਇਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ... ਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਤਾਵਾਦੀ ਸਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਹੀ ਜਾਨੋ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।"

ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਲਾਵਾਰਿਸ਼' ਦੱਸ ਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਟਿਕਾਣੇ ਲਾਇਆ

ਸਿਰਫ ਦਾਵਿੰਦਰਪਾਲ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤਸ਼ਦਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ

ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਸੋਗਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 133 ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਘਰਨਾ ਦੇ ਮੁਜ਼ਾਰਿਮ ਵਜੋਂ ਸ਼ਨਾਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਹਿੰਉਮਨ ਰਾਬੀਟਸ ਗਰੁੱਪ (ਐਸਐਚਾਰਜ਼ੀ) ਅਨੁਸਾਰ:

ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਕੱਦਮਾ ਬਿਨਾ ਸਥਤ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸ਼ਦਦ ਦਾਵ ਦੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਡਰ ਦੇ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਜਾ-ਏ-ਮੌਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਰਕਾਰ, ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਮੰਨਣਯੋਗ ਜਾਪਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੀਠ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਪਾਏ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨੁੱਖੀਤ ਸਿੱਖ ਬਿੱਟਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ 1993 ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਗੱਲ ਸਥਾਂ ਸਥਾਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਘੂੰਠ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਕੇ ਲਈ ਗਏ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਏ ਬੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਨੇ ਹਿੰਸਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

6 ਅਕਤੂਬਰ 1997 ਨੂੰ ਫਰੈਂਕੰਫਰਟ ਦੀ ਐਡਮਨਿਸਟਰੇਟਵ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ 1995 ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲਰ ਸਚਮੁੱਚ ਤਸ਼ਦਦ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜਾ ਦੇ ਖੁਰਦੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੁੱਲਿਆਂ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਨਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਸ਼ਦਦ ਦੀ ਸਜਾ-ਏ-ਮੌਤ ਦਾ ਖਤਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। 2003 ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿ

ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਬਨਾਮ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਟ

ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਵਿਡਾਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ
ਇਸ ਵਾਈਰਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ
ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਈਰਸ ਕਾਰਨ ਜਾਨ ਤੋਂ
ਹੱਥ ਵੀ ਪੋਣੇ ਪਏ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ
ਕੁਝ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਕਦੋਂ ਕੌਣ ਪਾਸੇਟਿਵ
ਵਿਅਕਤੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ
ਔਨੀਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਭਰੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਸਿਰੜੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਸਿਦਕ
ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ। ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ
ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹਨਾਂ
ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਨ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। 12-13 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਐਨ ਐਂਡ
ਐਸ ਵਿੱਚ 2211 ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਡਿਸਪੈਸਰੀਆ
ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਠੋਕੇ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ
ਨਿਯੁਕਤ 1263 ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ ਮੇਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ
ਦੇ ਪੋਬੇਸ਼ਨ ਪੂਰੀਆਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਦੀ
ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਅਪਣਾ
ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ
ਹਨ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਮੰਤਰੀਆਂ
ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ
ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਲੇਕਿਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਉਪਰ ਸ੍ਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਸਰਕੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਡਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ
ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਹੀਆਂ
ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ
ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ
ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਈਰਸ
ਵਿਹੁੱਧ ਫਰੰਟ ਲਾਈਨ ਤੇ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਇਦੀ
ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ

ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਐਸੇ
ਮਹਿਨਾਵਾਈ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 10
12 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰ
ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਸੋਚ ਪਾਉਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ
ਅਨੀਂਆਂ ਕੁ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰ
ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚੇ ਪੂ
ਹੋਣੇ ਤਾਂ ਢੂਰ ਪੈਟਰੋਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੈਲਥ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਡੇ
ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਲਿਆਂਪਰਾਪਤ ਹੈਲਥ ਵਰਕ
ਮੇਲ ਅਤੇ ਫੀਮੇਲ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਜ ਜਾਣਿਆ
ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਖੇ ਭੁੱਲ
ਹੜਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਲੋਂ ਵੱਡੇ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਨਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਤੇ 7 ਅਗਸਤ

ਗਜ਼ਿਦਰ ਸਿੰਘ ਝੁਨੀਰ

ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਇਹਨਾਂ 15000 ਗੁਪਟੇ ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਮਾਨਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਂਧਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਧਰਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਰੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਵਿਡ 19 ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਥਮ ਭਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਬਦਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਠੇਕੇ ਤੇ ਚੱਡੇ ਆ ਰਹੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰੇ। 1263 ਹੈਲਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਪਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਨੀਅਡ ਖਤਮ ਕਰ ਪੂਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਸਿਹਤ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰਾਂ, ਹੈਲਥ ਵਰਕਰਾਂ ਸਪੈਸ਼ਨ ਇੰਕਰੀਮੈਂਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਤਾਂ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਹੋਰ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਰਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਨਿਗੂਹੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਕਾਰਨ ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਸਾਸ਼ੰਸ਼ਿਆਵਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਸਮੱਝਮਾਨੀ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਲੱਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਡੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦਵਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਅਤੇ ਵੇਖਣ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮ

ਨਿਭਾਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਜੋ ਖਮ ਭਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਏ. ਸੀ. ਦਾਫ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੌਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਸਮੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਢੂਢੇ ਪਾਸੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਹਰੇ ਮੁਹਾਜ਼ ਤੇ ਲੜਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਿਭਾਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ। ਪਰ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਹਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਰ ਭਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਆਰ ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕੋਵਿਡ 19 ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹਾਲਾਤ ਬਣਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਬੁਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦੇ ਹੱਕ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਸਕਣ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝੁਨੀਰ

ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ 'ਤੇ ਪੁੱਜਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਟਿਚ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਨਿਰੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਛਕਣ ਵਾਲੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ
ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਮਦਾਰੀ ਟਕਾਸਾਲ ਦੇ
ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ
ਵਡਦ 'ਜਥੇਦਾਰ' ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜਾ। ਇਸ ਵਡਦ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਪੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੌਰਾ ਅਤੇ ਰਤਨ ਸਿੰਘ
ਜ਼ਫਰਵਾਲ ਵਿਹੁਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।
ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਿਦਿਆਂ ਵਡਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ
ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਵਿਹਵਾਂ
ਔਰਤ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਸ਼ੀ ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਹੂਰੀਤਾਂ
ਵਿਹੁਧ ਜਾ ਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਇਸ
ਦੀ ਅਸਲੀਲ ਵੀਡੀਓ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ
ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲੱਗੀ
ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਰੰਗ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੰਗਾਹ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਛਕਾ ਕੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ
ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜ਼ਾਰ
ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਛੇਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਛਕਾਇਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ। ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦੇ ਕੇ
ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਵਾਲੀ ਕਰਤੂਤ ਢੁਹਰਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਈ
ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮੇਜ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ

ਜਾਹਿਰ ਸਨ।
‘ਜਥੇਦਾਰ’ ਨੇ ਜ਼ਫਰਵਾਲ ਤੇ ਗੋਰਾ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ—
ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਡੇਕੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਨਾਲ ਮਿਲਵਰਤਣ ਰੱਖਣ
ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫਰਵਾਲ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਲਕਾ ਕਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਜੀ ਹੀਪੋਰਟ
ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹੀਆ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
‘ਜਥੇਦਾਰ’ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣੀਆਂ ਸਥ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ
ਵੀ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅੱਜ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਵਸੀਲੀ ਤੋਂ ‘ਜਥੇਦਾਰ’ ਨੇ ਇਹ ਨਵਪੁਸ਼ਣ ਸਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਦੇ ਕੰਢੇ ਹੈ ਇਹ ਦੇਸ਼, ਸੈਨਿਕ ਵੀ ਭੁਖੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ

ਨਵੀਂ ਦਿਲਾ - ਲੇਬਨਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੇ ਕੰਬੇ ਹੈ ਉੱਥੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਐਨੀ ਮਾੜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਖੇ ਮਹਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੇਬਨਾਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੇਬਨਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ 20-20 ਘੰਟੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਕਲ ਖਾਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਸ਼ਿਤ ਸੇਵਾ ਤੇ ਵੀ ਮੰਦੀ ਦਾ ਅਸਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਾ ਕਮਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੇਬਨਾਨ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਕੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਲੇਬਨਾਨ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਹਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਹਾ :

ਲੇਬਨਾਨ ਵਿਚ, ਇਹ ਸੰਕਟ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ

ਮਾੜਿਆ ਨਤਿਆ ਕਾਰਨ ਪਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਲਬਨਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਧਾਰਮਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਖੇ ਵਾਡੀਆਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੇਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਵਿਚ ਭਾਗ ਵਿਧਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਖਾਤ ਸਾਡੇਂ ਦੇ ਵਿਖਾਤ ਵਿਝਾ।

ਸਰਗਊਂ ਚਤ੍ਰਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਫਿਸਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਿੱਸਟਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਲਚੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਤਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਲੇਖਨਾਨ ਉਹੀ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2011 ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੈਸੇਜਿੰਗ ਐਪ ਵਟਸਾਏਪ 'ਤੇ ਟੈਕਲਗਾਊਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ।

- ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਣ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਰਗ ’ਤੇ ਚਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੜ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਮ.੨ । ਦੀ ਬਾਕ

ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ
ਲਈ ਰਹੇਗਾ ਆਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ : ਮੋਹਾ

ਆਸਥਾ, ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਜਨਮਭੂਮੀ 'ਤੇ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰਾਮ, ਸਾਰਿਆਂ ਚ ਰਾਮ ਅਤੇ ਜਥੁਂ ਸਿਆ ਰਾਮ। ਦੇਸ਼ ਚੰਝੀਬੰਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਦੇ ਚਰਨ ਪਏ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਰਾਮ ਸਰਕਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਸ਼ਾਸਕ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦਾ ਇਹ ਮੰਦਰ ਯੁੱਗਾਂ-ਯੁੱਗਾਂ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਰਾਮ ਦੇ ਆਦਰਕਾਂ ਦੀ ਕਲਯੁੱਗ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਹੈ।

ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਭਟਕੇ ਹਾਂ, ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਾਵੇਗਾ। ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ, ਰਾਮ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਿਆ ਮਰਿਆਦਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਮ ਹਰ ਥਾਂ ਹਨ। ਨਾਨਕ-ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਰਾਮ ਨਿਰਗੁਣ ਰਾਮ ਹਨ। ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ-ਸੈਨ ਧਰਮ ਵੀ ਰਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੰਬਡੀਆ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ, ਚੀਨ, ਈਰਾਨ, ਨੇਪਾਲ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਤ ਦੇਂਦੇ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੜ ਦਿੱ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਤ ਬਿਆਨ
 ਅਜੁਧਿਆ : ਇਥੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ
 ਤੁਖ਼ਤ ਪਠਨਾ ਸਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ
 ਨੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ
 ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖ
 ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੜ
 ਕਾ ਰੰਗੀਂ ਪੰਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਰ ਇਕੱਲਾਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਿਨ੍ਹ

ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਣ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੱਧੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਰਗ' ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੜ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਗੁਰੂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਲਿਬਨਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੇਰੂਤ 'ਚ ਧਮਕਾ

ਕਰਮਚਾਰੀ, ਮੋਬਾਈਲ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ਾਂ
ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸੇਹੁਅਲ ਮੈਕਰੋਨ
ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 500 ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਰਾਹਤ
ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਰੋਨ ਦੇ
ਦਫਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੇਬਨਾਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਫਰਾਂਸ ਦੇ
ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੱਖਿਅਕ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਲੇਬਨਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ
ਹਨ। ਜੈਰਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਿਲਟਰੀ ਫੀਲਡ
ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਸਰ ਨੇ
ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬੇਰੂਤ ਵਿਚ ਇਕ ਫੀਲਡ
ਹਸਪਤਾਲ ਖੁੱਲਾ ਹੈ। ਚੈਕ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹਿ ਮੰਤਰੀ
ਜੇਨ ਹਮਾਸੇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਬਨਾਨ ਨੇ ਬੇਰੂਤ ਭੇਜੀ ਗਈ।
ਡੈਨਮਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੇਬਨਾਨ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ
ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।
ਗ੍ਰੀਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਲੇਬਨਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕੂੰਡੇ ਵਾਲੀ ਚਟਣੀ

ਨਾ ਕੋਈ ਮੈਕਸੀ ਸੀ ਨਾ ਕੋਈ ਗਰਾਈ-ਡਰ, ਨਾ ਕੋਈ ਜੁਸਰ ਅਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ। ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਹੋਣੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਹਾਲੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ। ਸੱਤਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਹਾਂ। ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਚੁੱਲੇ ਤੇ ਤਵੇਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਤੁੰਦੂਲੀ ਰੋਟੀ ਹਾਲੇ ਪੱਕਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਂ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰਦੀ ਕਿ ਕੂੰਡੇ ਵਿਚ ਮਿਰਚਾਂ ਰਗੜ ਲਓ ਰੋਟੀ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਬਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਬਾਪੂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਗੰਡੇ ਨੂੰ ਮਲਦਾ ਤੇ ਛਿਲੜ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ, ਜੜਾਂ ਤੇ ਭੂਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓ ਜੇਕਰ ਚਾਕੂ ਲੱਭ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਸਾਰ ਲੈਂਦਾ। ਦੋ ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਗੰਡਾ, ਮਿਰਚਾਂ, ਲੂਣ ਅਤੇ ਲਸਣ ਨੂੰ ਦਰੜ-ਫਰੜ ਕੇ ਬਾਪੂ ਕੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਕੋਲ ਧਰ ਦਿੰਦਾ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਖੜੀਆਂ ਦੇ ਬੀਜ ਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਕਪਾਹ ਦੀ ਫਸਲ ਵਿਚੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਚਿੱਖੜ ਵੀ ਚਟਣੀ 'ਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਖਾਣ ਦਾ ਸਵਾਦ ਲੈਂਦੇ। ਥੋੜੀ ਕੁ ਚਟਣੀ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਦੇ ਰੋਟੀਆਂ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮਾਂ ਕਹਿੰਦੀ 'ਆਹ ਲੈ ਪੁੱਤ ਖਾ ਤੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਤੁਰਦਾ ਬਣ'। ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਵੇਲੇ ਫਿਰ ਘਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਆਉਣਾ ਤਾਂ ਸਵੇਰ ਵਾਲੀ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਰੋਟੀ ਅਚਾਰ ਨਾਲ ਖਾ ਕੇ ਫਿਰ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਣਾ। ਨਾ ਮਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਮਾਂਜਣੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਐਨੀਆਂ ਕੌਲੀਆਂ, ਚਮਚੇ ਅਤੇ ਬਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਪਰ ਹੁੰਦੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੀ। ਇੱਥੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਛੁੱਕਵਾਂ ਚੁੱਟਕਲਾ ਯਾਦ ਆਇਆ। ਇਕ ਵਾਗੀ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰ ਕਹਿੰਦਾ, ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਹ ਲਓ ਦਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ। ਦੋ ਚਮਚੇ ਸਵੇਰੇ, ਦੋ ਚਮਚੇ ਦੁਪਹਿਰੇ ਅਤੇ ਦੋ ਚਮਚੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦਵਾਈ ਦੇ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਅੱਗੋਂ ਬਾਪੂ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ, ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਆਹ ਫੜੇ ਅਪਣੀ ਦਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਸਾਡੇ ਘਰੇ ਤਾਂ ਐਨੇ ਚਮਚੇ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਸੀ ਓਹ ਵੇਲਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਤਕੜੇ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਵੇਲੇ ਦਾਲ ਸਬਜ਼ੀ ਬਣਦੀ। ਆਮ ਜਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਲਵੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਦਹੀਂ ਦੀ ਕੱਲੀ ਅਤੇ ਮੱਖਣੀ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਚਟਣੀ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਗਜ਼ੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ

ਰਿੰਨੀ ਦਾਲ ਖਾਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ। ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰਦੀ-ਜੁਕਾਮ, ਤਾਪ ਅਤੇ ਮਲੇਰੀਆ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਜਾਂਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਦਾ ਲਮਕਮਾ ਢਿੱਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਵਾਪੂ ਭਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਕਦਾ ਤਾਂ ਗੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਾਪੂ ਭਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬੁਹਤਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਾ ਹਰਟ-ਅਟੈਕ ਤੇ ਨਾ ਬਲਡ-ਪਰੈਸ਼ਰ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਐ ਕਿ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਨਾਮੁਕਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ 'ਫਲਾਣਿਆਂ ਦਾ ਬੁੜਾ ਤਾਂ ਚੰਗ-ਕਰਮਾ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਵੱਖ ਕਿਵੇਂ ਬੈਠਾ-ਬੈਠਾ ਹੀ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਕੱਣਣਾ ਤੇ ਤੇਲ ਵਿਚ ਭੁੰਨ ਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ 90% ਤੱਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਂਨੂੰ

ਗੁਰਦਾਰਨ ਸਿੰਘ ਜਿਊਣ ਵਾਲਾ
+647 966 3132

ਕੰਮ ਤਾਂ ਸੌਖਾ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਉਸਦੇ ਵਾਇਦੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ। ਹਾਜ਼ੀ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਜਦੋਂ ਉਗਲ ਤੇ ਦਾਤਗੀ ਵੱਜਦੀ ਤਾਂ ਬਾਪੂ ਕਹਿੰਦਾ ਸੁੰਡਿਆ ਜ਼ਖਸ ਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਥੋੜੀ ਮਿੱਟੀ ਲਾ ਕੇ ਉਪਰ ਟਾਕੀ ਬੰਨ ਲੈ ਕੱਲ੍ਹ ਤਕ ਅਗਾਮ ਆ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਬੰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਐਂਟੀਸਪੈਟਿਕ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਬੰਚੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਹੱਥ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਣੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਛੇ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਲੇਖ, ਕੁੱਝ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਠਕ ਅੱਜ ਤਕ ਸਾਂਭੀ ਕੈਠੇ ਹਨ। ਕੱਲ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਨੇ ਭੁੰਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗਠੀਏ ਦੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਦੱਸ। ਭੁੰਨ ਜੀ ਸਦਕੇ ਕਰੋ। ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੈਦ ਜਾਂ ਦਵਾਖਾਨਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ ਹੋਇਆ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੁਸਖੇ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਨ। ਲਸਣ, ਅਧਰਕ ਜਿਤਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਕੌਂਚ ਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਧਨ-ਦੌਲਤ ਆਦਿ ਦਾ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਅੰਥਾਂ ਮੱਤ ਛੱਡੇ ਕੇ ਗਿਆਨ ਲੈ ਕੇ ਸੱਚ ਬਣਾਵੋ। ਇਹੀ ਇਕ ਵਧੀਆ, ਸੌਖਾ ਤੇ ਸਰਲ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦਾ।

ਪਾਤਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ

ਲਾਕਡਾਊਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕੋਵਿਡ-19 ਦਾ ਪ੍ਰਤਾ ਅਜੇ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਗਹਿਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਹੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਥੀਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲਗਪਗ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਨਵੇਂ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੱਖਣੀ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਚਟਣੀ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਮਨਾਂ-ਮੂੰਹੀਂ ਪੈਸਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ। ਇਸੇ ਦੇਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕੁੰਡੇ ਵਾਲੀ ਚਟਣੀ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਗਜ਼ੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ

ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਵੈਕਸੀਨ ਬਣਨ ਵਿਚ ਵੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਫਿਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ ਰੱਖ ਸਕਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਰੀਜ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੀਏ, ਨਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇ।

ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਣ ਨੂੰ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿਚ ਨੀਂਦ ਘੱਟ ਜਾਂ ਨੀਂਦ ਨਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬੱਚੇ, ਨੌਜਵਾਨ, ਸੀਨਿਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮੇਰੀਕਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਲੀਪ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਟਡੀ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 35% ਬਾਲਗ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 1-2 ਵਾਰ ਅਸਥਾਈ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 10-15% ਗੰਭੀਰ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਦੇ ਪੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ 25 ਘੰਟੇ ਨੀਂਦ ਨਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ, ਸਰੀਰਕ-ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਵਰਕ ਪਲੇਸ ਤੇ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਦੀ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਯਾਨਿ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਮਾਰਨਿਂਗ, ਫਿਰ ਆਫਟਰਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਤ ਦੀ ਸ਼ਿਫਟ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਨੀਂਦ ਘੱਟ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 35% ਬਾਲਗ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ 1-2 ਵਾਰ ਅਸਥਾਈ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 10-15% ਗੰਭੀਰ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਦੇ ਪੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ 25 ਘੰਟੇ ਨੀਂਦ ਨਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਨਿਲ ਧੀਰ
ਕਾਲਮਨਿਸਟ

ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਾਈਪਰਟ੍ਰੈਸੈਸਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵੀ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨੀਂਦ ਜਿਆਦਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਆਉਣ ਵਿਚ ਹਾਈਪੈਥੈਲੈਮਿਕ-ਪਿਟੂਟਰੀ-ਐਡਰੀਨਲ ਗੰਧੀ ਦੀ ਕਿਰਿਆਲੀਲਤਾ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦਾ। ਯੌਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਘੱਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਭਰ ਨੀਂਦ ਨਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਸਰੀਰ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਕਾਵਟ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਕਰ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੱਦ ਨੀਂਦ ਨਾਂ ਆਵੇ

ਵੱਖਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹਾਲਤ ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਤੋਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਅੰਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨੀਂਦ ਘੱਟ ਆਉਣ ਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੋ-ਕੇ ਇਨਸੈਮਨੀਆ ਤੱਕ ਦੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਲਾਈਫ-ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਬਦਲ ਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖੇ ਆਮ ਰੋਮੀਡੀਜ਼ ਅਪਨਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

- ਆਪਣੀ ਹੁਟੀਨ ਤੇ ਮੋਸਮ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਸੈਰ, ਜਾਗਿੰਗ, ਯੋਗਾ, ਸਾਈਕਲਿੰਗ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਕਸਰਤ ਕਰੋ। ਕਸਰਤ ਦੌਰਾਨ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਘੜੀ ਨਾ ਵੇਖੋ।

- ਲਗਾਤਾਰ ਨੋਗੋਟਿਵ ਸੋਚ ਨਾਲ ਮਾਸਪੈਸ਼ੀਆਂ ਤਨਾਅ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਇਮੇਜ਼ਾ ਪੋਜ਼ੀਟਿਵ ਸੋਚਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਮਾਸਪੈਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਡ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸੋਚ, ਕੱਝ ਸਿਖਣ ਲਈ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਗੀਡ ਕਰੋ।

- ਮੋਡੀਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਡੀਪ ਬ੍ਰੀਟ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਨੱਕ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹ ਲੈ ਕੇ 7 ਸ਼ੈਕੈਂਡ ਤੱਕ ਰੋਕੋ, 8 ਸ਼ੈਕੈਂਡ ਤੱਕ ਸਾਹ ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਛੱਡਦੇ ਰਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਰਟ ਬੀਟ ਸਲੋ ਹੋਕੇ ਦਿਮਾਗ ਇੱਕ ਕੈਮੀਕਲ ਰੀਲੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨੀਂਦ ਦੇ ਸਾਈਕਲ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਕਾਫੀ ਅਤੇ ਅਲਕੋਹਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨੀਂਦ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ।

- ਦੇਰ ਰਾਤ ਜਾਗਣ ਨਾਲ ਬਲੱਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ,

ਸ਼ੁਗਰ, ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਬੈਡ ਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਹੋਸ਼ਨੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨੀਂਦ ਆਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

- ਬੈਡ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 15 ਮਿਨਟ ਘੱਟ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਮਕ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਢੱਬੇ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਥਲ ਜਾਂ ਸਰੋਂ ਤੇ ਤਿੱਲ ਦੇ ਤੇਲ ਨਾਲ ਮਸਾਜ ਦਿਓ ਖੂਨ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਵੱਧਣ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਆਵੇਗੀ।

- ਇੱਕ ਕੱਪ ਗਰਮ ਢੁੱਧ ਵਿਚ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਜੈਫਲ ਪਾਉਡਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਓ ਢੁੱਧ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮੀਨੋਏਸਿਡ ਨਿਆਸਿਨ ਸੀਰੀਜ਼ ਅੰਦਰ ਸਿਰੋਟੋਨਿਨ ਤੇ ਮਿਲਾਟੋਨਿਨ ਦਾ ਲੈਬਲ ਵਧਾ ਕੇ ਬੇਹਤਰ ਨੀਂਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੈਫਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਕੈਮੀਕਲ ਟ੍ਰਿਮਾਇਸਟਿਨ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਸੇਵੇ ਸ਼ਾਮ 1 ਕੱਪ ਬਿਨਾ ਸੂਗਰ ਢੁੱਧ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਟੁਕੜਾ ਮੁਲਠੀ ਉਬਾਲ ਕੇ ਇਕ ਚੁਟਕੀ ਹਲਦੀ ਪਾਉਡਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

- ਪੋਸ਼ਟਰ ਖੂਗਰਕ ਵਿਚ ਪੱਤੇਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਮੋਸਾਮੀ ਫੱਲ, ਵੇਜ਼ੀਬੇਲ ਤੇ ਚਿਕਨ ਸੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜੰਕ ਫੂਡ ਦੀ ਆਦਤ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਫੂਡ ਪੇਟ ਖਰਾਬ ਕਰਕੇ ਨੀਂਦ ਦਾ ਸਾਈਕਲ ਬਿਗਾੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

- ਨੋਟ : ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਨੀਂਦ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਫੈਮਿਲੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਲਾਜ ਕਰਾਓ।

Alternative Therapist
anil.dheer@yahoo.com

ਯੋਗ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੈ ਦਮਾ ਰੋਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ

ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਮਾ ਰੋਗ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਗ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪਲਾਂ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਪੂਰ੍ਝ, ਰੂਈਓ, ਮਿੱਟੀ, ਕੋਇਲਾ, ਪੂੰਧੇਰਿ ਜਾਂ ਗੰਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਰੋਗ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕਲ-ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਹਬੁਰਾਂ ਅਤੇ ਤੰਤ੍ਰ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਹਵਾਦਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਰੋਗ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਹਨ, ਜੋ ਦਮਾ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਹਨ, ਜੋ ਦਮਾ ਰੋਗ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤੰਤ੍ਰ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਹਵਾਦਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਰੋਗ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਯੋਗ ਵਿਚ ਯੋਗਿਕ ਛਟਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਛੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ-ਯੋਤੀ, ਵਸਿਤ, ਨੇਤੀ, ਨੌਲੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕਪਾਲਭਾਤੀ। ਯੋਗ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚ ਧੈਰ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਵਾਰੀ ਧੈਰ ਅਰਥਾਤ ਕੁੰਜਲ ਕਿਰਿਆ, ਦੰਡ ਧੈਰ ਅਤੇ ਵਸਤਰ। ਯੋਗ ਵਿਚ ਯੋਗਿਕ ਛਟਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਛੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ-ਯੋਤੀ, ਵਸਿਤ, ਨੇਤੀ, ਨੌਲੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕਪਾਲਭਾਤੀ। ਯੋਗ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚ ਧੈਰ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਵਾਰੀ ਧੈਰ ਅਰਥਾਤ ਕੁੰਜਲ ਕਿਰਿਆ, ਦੰਡ ਧੈਰ ਅਤੇ ਵਸਤਰ। ਕੁੰਜਲ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ-ਯੋਤੀ, ਵਸਿਤ, ਨੇਤੀ, ਨੌਲੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕਪਾਲਭਾਤੀ। ਯੋਗ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚ ਧੈਰ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਵਾਰੀ ਧੈਰ ਅਰਥਾਤ ਕੁੰਜਲ ਕਿਰਿਆ, ਦੰਡ ਧੈਰ ਅਤੇ ਵਸਤਰ। ਕੁੰਜਲ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ-ਯੋਤੀ, ਵਸਿਤ, ਨੇਤੀ, ਨੌਲੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕਪਾਲਭਾਤੀ। ਯੋਗ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚ ਧੈਰ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਵਾਰੀ ਧੈਰ ਅਰਥਾਤ ਕੁੰਜਲ ਕਿਰਿਆ, ਦੰਡ ਧੈਰ ਅਤੇ ਵਸਤਰ। ਕੁੰਜਲ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਕਰਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਨ-ਯੋਤੀ, ਵਸਿਤ, ਨੇਤੀ, ਨੌਲੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਕਪਾਲਭਾਤ

ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ

ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਬੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਆਲਮੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਛੱਟੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਇਸ ਅਲਾਮਤ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਾਦਿਲੀ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਬਤਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਆਨਲਾਈਨ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਡੇ ਬਹੁਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬੁਦਟ 'ਤੇ ਕੈਸੇਰੇ ਲਾ ਕੇ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬੂਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਪੇਪਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਨਲਾਈਨ ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਕੁਇਸ਼ ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਟੀਮ

'ਤੇ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਬੁਦਟ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੇਪਰ ਚੈਕ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬੁਦਟ 'ਤੇ ਕੈਸੇਰੇ ਲਾ ਕੇ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬੂਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੈਕ ਕੀਤੇ ਪੇਪਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਨਲਾਈਨ ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਕੁਇਸ਼ ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਸ਼ਨ ਵਿਸ਼ਾ 'ਚ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸੱਥਿਆਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮਾਹਿਰ ਟੀਮ

- ਪ੍ਰਮੇਸ਼ ਧੀਰ ਜੈਤੇ

ਵੱਲੋਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਤੇ ਜੋ ਬੱਚੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਰਹਿ ਗਏ, ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਟੈਸਟ ਹੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਧਿਆਂ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਛਿਉਠੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਜੋ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਸਟ ਚੈਕ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਤੋਂ ਬਚੇ ਵੀ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿਖੇ ਕੁਝ ਅੰਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਵੀ ਅੰਦਰਾਂ ਵਿਖੇ ਆਵੇਂ। ਯਕੀਨੀ ਕਿ ਅਨੇਕ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਕੌਂਕਿਓਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਆਪਨੀ ਸਾਡੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਡਿਆਂ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾ ਲਭ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀਟ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਦਿਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਵੱਡੀ ਐਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ।

ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ।

ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਮਾਧਿਆਂ ਕੋਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਜਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਲ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪਲਬਧਤਾ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਹਿਰ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣਿਆ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮੁਹੱਈਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸਦਾਉਪਯੋਗ ਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਆਨਲਾਈਨ ਜਮਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸੱਠ ਕੁਝ ਸੀਸ਼ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਿੰਡਿਆਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਹਤਾ ਤਸੱਲੀਬਕਸ਼ ਨਾ ਰਹੇ ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਇਸ ਮਹਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰਥਿਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

98550-31081

Travel for Less Inc.

SPECIALIZED IN DISCOUNT FARES WORLDWIDE
INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਡਿਆਂ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾ ਲਭ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀਟ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਦਿਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਵੱਡੀ ਐਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ।

Best deals on major airlines like

ASIANA AIRLINES
CHINA AIRLINES
BRITISH AIRWAYS
CATHAY PACIFIC
virgin atlantic
SINGAPORE AIRLINES

Emirates

ETIHAD AIRWAYS
Lufthansa
QATAR AIRWAYS

CST NO : 2031914-40

8th time in a row
2016 Best of Fremont Award

**CALL US TO GET BEST RATES FOR
YOUR AIR TICKETS TO INDIA AND
WORLDWIDE.**

Serving the Bay Area Since 1996
32116-Alvarado Blvd. Union City, CA-94587
Email: info@travelforlessinc.com

CALL 510-791-3300 Book online 24x7 @ www.Letsflyhome.com

We have
moved to

Valley Real Estate

Center's

- 1). 1415 W Anderson Stockton,
\$4,900,000.
 - a). 4.5 Acre Lot, include 15000 Square foot warehouse with 10 loading dock, 2000 square foot office.
 - b). Two bay truck repair shop.
- 2). 1801 E Dr martin luther king jr Blvd, Stockton, CA 95205 APN 155-140-15. Offered at \$4,399,000. Almost 10 acres paved truck parking with approximately \$32000 monthly income.
- 3). 1943 E Fremont St, 1924 E park St and 1850 E Oak St Stockton CA 95205, Total 8 APN number, one lot, 7.56 acres paved truck parking.Offered at \$3,000,000.

Valley Real Estate Center

Realtor DRE 01922089

209.956.1000

gbsingh84@gmail.com

68 E 11th St Ste 109
Tracy, CA 95376

Ranjit Singh

Steele Insurance Agency

Broker DRE 0H78402

408.355.5700

rsingh@siainc.net

17900 Murphy Pkwy
Lathrop, CA 95330

Sell & Buy | Residential | Commercial | Management